

**АНОТОВАНИЙ КАТАЛОГ
ПУБЛІКАЦІЙ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ТА ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ РОБОТИ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ЗА 2014 -2015 н.р.**

Міністерство освіти і науки України
Сумська обласна рада
Комунальний заклад Сумський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти

**Анотований каталог
публікацій інноваційної діяльності
та дослідно-експериментальної роботи
педагогічних працівників Сумської області
за 2014-2015 н.р.**

Рекомендовано до друку вченою радою
КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
від 28.04.2016р., протокол № 13

Рецензенти:

- А.В. Вознюк,** кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології КЗ СОІППО;
- В.Б. Харламенко,** кандидат педагогічних наук, доцент Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

Укладачі:

- С.М. Грицай,** кандидат педагогічних наук, проректор з наукової роботи КЗ Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти;
- О.В. Борисова,** провідний фахівець науково-видавничого відділу КЗ Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Анотований каталог публікацій з інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи педагогічних працівників Сумської області за 2014-2015 н.р. / Уклад.: С.М. Грицай, О.В. Борисова. – Суми : НВВ КЗ СОІППО, 2016. – 72 с.

Анотований каталог публікацій з інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи педагогічних працівників Сумської області підготовлено з метою поширення інформації щодо публікацій з інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи та ефективного використання інноваційних ідей в своїй роботі.

Дані матеріали розраховані на широке коло читачів.

Зміст

Білопільський район.....	5
Буринський район.....	6
Великописарівський район.....	7
Глухівський район.....	11
Конотопський район.....	15
Краснопільський район.....	16
Кролевецький район.....	17
Лебединський район.....	20
Липоводолинський район.....	24
Недригайлівський район.....	24
Охтирський район.....	24
Путівльський район.....	27
Роменський район.....	30
Середино-Будський район.....	31
Сумський район.....	31
Тростянецький район.....	36
Ямпільський район.....	37
м. Глухів.....	39
м. Конотоп.....	43
м. Лебедин.....	45
м. Охтирка.....	50
м. Ромни.....	51
м. Суми.....	56
м. Шостка.....	69

БІЛОПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН

1. **Євтушенко О. І.** Зошит на друкованій основі з географії для 6 класу / О. І. Євтушенко. – Х. : МЦ «Освіта», 2015. – 116 с.

Анотація. Зошит містить усі теми та практичні роботи з курсу загальної географії, укладені відповідно до навчальної програми (за Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011р. №1392). До зошита додається комплект контурних карт та завдання для узагальнюючого контролю по розділам курсу.

Призначений для учнів 6-х класів загальноосвітніх навчальних закладів і вчителів географії.

2. **Євтушенко О. І.** Організація профільного навчання в старшій школі в умовах сільського району // О. Євтушенко [Дидактика: теорія і практика : збірник наукових праць за ред. д. пед. н. Г. О. Васьківської]. – К. : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. – 88 с.

Анотація. У статті розглядаються можливості реалізації нормативних документів Міністерства освіти і науки України щодо організації профільного навчання в старшій школі сільського району. Наведено приклади охоплення старшокласників профільною освітою та акцентовано увагу на проблемах, пов'язаних із упровадженням її.

3. **Кривохижа І. О.** Поєднання інноваційних і традиційних технологій навчання іноземної мови як важливий чинник творчого та інтелектуального розвитку учня / І. О. Кривохижа // Матеріали ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Х. : РВВХТУ КНТЕУ, 2015. –108 с.

Анотація. У статті акцентовано увагу на необхідність поєднання традиційних та інноваційних методик для формування комунікативних умінь і навичок з використанням різних підходів, що дають змогу урізноманітнювати та вдосконалювати процес навчання.

4. **Романенко Ю.** Новелістична акварель М. Коцюбинського «На камені»: урок літератури у профільному класі / Ю. Романенко, В. Щербина // Дивослово : науково-методичний журнал. – К. : ТОВ «Редакція журналу «Дивослово». – 2015. – № 12 (705) – 10 с.

Анотація. Розробка уроку здійснена на допомогу учителям, які працюють у профільних класах (10 кл.). Пропонуються такі методи, прийоми та форми роботи на уроці: бесіда, аналіз змісту новели, інсценування, інтерактивні вправи («акваріум», «не закінчене речення»), робота з підручником, виразне читання, випереджальні завдання, підготовка повідомлень. Наводяться приклади відповідей учнів.

5. **Януш Л. М.** Тематичні контрольні роботи (5 клас) до підручника А. М. Несвіт / Л. М. Януш // Англійська мова : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – 57 с.

Анотація. У статті подані завдання до кожної вивченої теми на перевірку засвоєння лексичного та граматичного матеріалу для учнів 5

класу (за Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011р. №1392)

БУРИНСЬКИЙ РАЙОН

1. **Білошапка С. С.** Сім природних див Сумщини / С. С. Білошапка // Географія : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 7-8. – С. 59.

Анотація. У методичній розробці заняття екологічного гуртка у вигляді тренінгу застосовані інтерактивні вправи та прийоми: робота в парах, робота в групах, «Незакінчене речення», «Велике коло».

2. **Кузьменко Т. С.** Перебування Адама Міцкевича в Україні, відбиття вражень в його поезії : конспект уроку / Т. С. Кузьменко // Інформаційно-практичний бюлетень «Все для вчителя». – К. : ТОВ «Редакція освітянських видань». – 2014.– № 4. – С. 33.

Анотація. Матеріал уроку допоможе вчителю-словеснику здійснити заочну екскурсію місцями України, де перебував і творив великий поет Адам Міцкевич, в учнів навички дослідницької роботи.

3. **Кузьменко Т. С.** Анна Андріївна Ахматова і Україна : конспект уроку / Т. С. Кузьменко // Інформаційно-практичний бюлетень «Все для вчителя». – К. : ТОВ «Редакція освітянських видань». – 2015. – № 4 – С. 5.

Анотація. Матеріал знайомить з новими підходами до організації навчання уроками розроблених в інтерактивних технологіях з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, які допомагають учителю зробити процес навчання цікавим, різноманітним, ефективним.

4. **Овсієнко О.А.** Визначення прискорення тіла при рівноприскореному русі. / О. А. Овсієнко // Інформаційно-практичний бюлетень «Все для вчителя» // К. : ТОВ «Редакція освітянських видань». – 2014. – № 6 – С. 81.

Анотація. У статті наведено один із можливих варіантів проведення лабораторної роботи в 10 класі.

5. **Овсієнко О. А.** Розвиток творчих здібностей учнів при вивченні фізики шляхом проведення гурткової роботи / О. А. Овсієнко // Творчий розвиток учнів на уроках фізики : збірник статей. – Суми : РВВ СОІППО, 2015. – С. 31.

Анотація. У статті розповідається про досвід роботи гуртків технічного напрямку.

6. **Шкумат О. І.** Усний журнал «Україна моя» [Електронний ресурс] / О. І. Шкумат // Сайт «Шкільне життя». – Режим доступу : <http://www.schoollife.org.ua/201-2015/>. – Назва з екрана.

Анотація. Розробка виховного заходу на патріотичну тематику для учнів 5 – 11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з використанням мультимедійної презентації.

7. **Шкумат О. І.** Україна – серце Європи : історичний брейн-ринг [Електронний ресурс] / О. І. Шкумат // Сайт «Шкільне життя». – Режим доступу : <http://www.schoolife.org.ua/213-2015/>. – Назва з екрана.

Анотація. Виховний захід розрахований для учнів 10-11 класів. Брейн-ринг включає питання з історії України від найдавніших часів до початку XXI століття; допомагає випускникам у підготовці до складання ЗНО та проходження ДПА з історії України. Хід гри проходить з використанням мультимедійної презентації.

8. **Шкумат О. І.** Події Голодомору 1932 – 1933 років у селі Сніжки Буринського району Сумської області : дослідження [Електронний ресурс] / О. І. Шкумат // Сайт «Шкільне життя». – Режим доступу : <http://www.schoolife.org.ua/215-2015/>. – Назва з екрана.

Анотація. У дослідженні відображені події голоду 1932 – 1933 років на території села Сніжки Буринського району Сумської області. Робота побудована на спогадах односельців-свідків подій та матеріалах Державного архіву Сумської області.

9. **Шкумат О. І.** Рух Опору в Україні» : розробка уроку (11 клас Історія України) [Електронний ресурс] / О. І. Шкумат // Сайт «Шкільне життя». – Режим доступу : <http://www.schoolife.org.ua/217-2015/>. – Назва з екрана.

Анотація. План-конспект уроку історії України для 11 класу на тему: «Рух Опору в Україні в роки Другої світової війни» з використанням краєзнавчого матеріалу та інформаційно-комунікаційних технологій.

10. **Шкумат О. С.** Сценарій літературно-музичного вечора, присвяченого творчості Б. Олійника [Електронний ресурс] / О. С. Шкумат // Сайт «Шкільне життя». – Режим доступу : <http://www.schoolife.org.ua/212-2015/>. – Назва з екрана.

Анотація. Розробка виховного заходу з нагоди святкування 85-ї річниці з дня народження Б. Олійника.

ВЕЛИКОПИСАРІВСЬКИЙ РАЙОН

1. **Вакула О. П.** Моя рідна Україна – я твоя мала частина / О. П. Вакула // Моя рідна Україна – я твоя мала частина : науково - методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – С.6.

Анотація. У статті національно-патріотичного спрямування подається інформація про символіку України, видатних українців у формі нетрадиційного уроку виховання на тему «Моя рідна Україна – я твоя мала частина».

2. **Вінницька В. С.** Принципи роботи ендокринної системи. / В. С. Вінницька // Біологія : науково-методичний журнал Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 4-5 (лютий 2015). – С. 3.

Анотація. На конкретних прикладах показати використання: пізнавального практикуму, «Мозкового штурму», комп'ютерної презентації; вчити дітей робити логічні висновки.

3. **Вінницька В. С.** Біологічне й соціальне в природі людини / В. С. Вінницька // Біологія: науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 12. – С. 4.

Анотація. Сучасний підхід розв'язання проблемних питань; використання різних форм і методів роботи на уроках біології.

4. **Вінницька В. С.** Принципи роботи ендокринної системи / В. С. Вінницька // Біологія : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 4-5. – С. 3.

Анотація. На конкретних прикладах показати використання: пізнавального практикуму, «Мозкового штурму», комп'ютерної презентації; вчити дітей робити логічні висновки.

5. **Грицай Л. В.** Літературні диктанти / Л. В. Грицай // Українська мова і література в школах України : науково-методичний журнал. – К. : Педагогічна преса. – 2014. – № 3 (131), № 6 (135). – С. 46, 35.

Анотація. У статті подається методичний коментар про таку форму контролю знань учнів, як літературний диктант. У рубриці «Готуємося до ЗНО» й «Методична скарбничка» надруковано цикл літературних диктантів літературного процесу XIX-XX ст.

6. **Грицай Л. В.** Життєвий і творчий шлях Григорія Тютюнника. Роман «Вир» - реалістична картина життя українського народу напередодні та під час Другої світової війни / Л. В. Грицай // Українська мова і література в школах України : науково-методичний журнал. – К. : Педагогічна преса. — 2015. – № 1-2. – С. 48.

Анотація. У рубриці «Методична скарбничка» надруковано розробку уроку-портрету на тему: «Роман «Вир» - реалістична картина життя українського народу напередодні та під час Другої світової війни»

7. **Драгун З. П.** Виготовлення оберегів / З. П. Драгун // Позашкільна освіта науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – № 12 (48) – С. 31-35.

Анотація. У статті подана розробка комбінованого заняття з флористики, мета якого передбачає ознайомлення вихованців з народними оберегами: священні знаки та символи роду, обереги та їх символи, рослинна символіка України, а також формування практичних умінь з виготовлення оберегів із природного матеріалу.

8. **Драгун З. П.** Виготовлення оберегу «Коса» / З. П. Драгун // Позашкільна освіта : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 6 (54). – С. 20-27.

Анотація. У статті подана розробка комбінованого заняття з флористики, мета якого передбачає ознайомлення вихованців з символікою рослин, способами заготівлі, зберігання природного

матеріалу та формування вмінь виготовляти оберіг «Коса» з рослинного матеріалу.

9. **Драгун З. П.** Виготовлення панно / З. П. Драгун // Позашкільна освіта : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 2 (50) – С. 25-27.

Анотація. У статті подана розробка практичного заняття з флористики в якому представлена технологія виготовлення панно з нетрадиційного матеріалу.

10. **Кобилко Н. О.** Концепт дороги як осмислення життєвого шляху Володимира Затуливітра / Н. О. Кобилко // Актуальні проблеми філології : матеріали II міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 12-13 грудня 2014 р.). – Херсон : Гельветика. – 2014. – С. 34–39.

Анотація. У статті засобами образної символіки доведено, що ліричний герой поезії Володимира Затуливітра є сам автор. Розширено лексико-семантичне поле концепту дороги, що сприяє розумінню духовного світу митця.

11. **Кобилко Н. О.** Проектна діяльність як засіб формування творчої особистості учня / Н. О. Кобилко // Перспективи розвитку філологічних наук : матеріали науково-практичної конференції (Харків, 15-16 травня 2015 р.). – Херсон : Гельветика. – 2015. – С. 10–13.

Анотація. У статті доведено, що метод проектів як система цілей, змісту та організації навчання забезпечує активний процес взаємодії учня з навчальним матеріалом та є засобом розвитку творчої особистості як школяра, так і вчителя.

12. **Кобилко Н. О.** Шкільне методичне об'єднання. Сучасний погляд на аспекти діяльності. Традиції та інновації / Н. О. Кобилко // Актуальні питання сучасної педагогіки : матеріали III міжнародної науково-практичної конференції (Ужгород, 11-12 грудня 2015 р.). – Херсон : Гельветика. – 2015. – С. 110–113.

Анотація. У статті розкрито головні принципи діяльності шкільного методичного об'єднання вчителів-словесників, доведено, що успішна соціалізація випускника школи залежить від переосмислення таких напрямів, як виховання і самовиховання особистості.

13. **Колісниченко К. Т.** Найкращий друг : розробка уроку англійської мови в 7 класі / К. Т. Колісниченко // Англійська мова та література. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 4-5. – С. 24-26.

Анотація. Розробка уроку англійської мови в 7 класі на тему «Найкращий друг» допоможе підготуватися до уроку з теми «Друзі й дружба». У розробці використані різноманітні завдання, ігри, розраховані на різний рівень підготовки учнів.

14. **Кузан Л. М.** Вибір об'єктів праці у процесі навчання старшокласників технології бісерного плетіння / Л. М. Кузан // Трудова

підготовка в рідній школі. – К. : Видавництво «Педагогічна преса». – 2015. – № 5. – С. 32-41.

Анотація. У статті розкриваються критерії вибору об'єктів праці для розвитку креативності старшокласників під час вивчення варіативного модуля «Технологія бісерного плетіння на дротяній основі».

15. **Кузан Л. М.** Віночок з бісеру : творчий проект / Л. М. Кузан // Трудова підготовка в рідній школі. – К. : Видавництво «Педагогічна преса». – 2015. – № 6. – С. 33-37.

Анотація. Розробка творчого проекту «Віночок з бісеру» допоможе підготуватися до вивчення варіативного модуля «Технологія бісерного плетіння на дротяній основі». Використання даної роботи створює необхідну інформаційну основу для формування знань, вмінь та навичок учнів з відповідної теми.

16. **Кузьменко О. М.** Значення творчості Г. Сковороди : розробка уроку з української літератури в 9 класі / О. М. Кузьменко // Відкритий урок : розробки, технології, досвід. – К. : Видавництво «Плеяди». – 2015. – № 2. – 106 с.

Анотація. Розробка уроку з української літератури в 9 класі на тему "Значення творчості Г.С.Сковороди" допоможе підготуватися до узагальнюючого уроку з вивчення творчості Г.С.Сковороди. У розробці використані різноманітні творчі завдання, розраховані на різний рівень підготовки учнів.

17. **Логвиненко Н. І.** Нас об'єднує «Соняшник» / Логвиненко Н. І. // Педагогічна трибуна. – Суми : РВВ КЗ СОІППО, 2015. – № 10 (109). – С. 8-9.

Анотація. У статті описано значення Всеукраїнської гри «Соняшник» та особливості її проведення в Заводській ЗОШ I-III ступенів.

18. **Малежик Н. Є.** Глобальні проблеми людства / Малежик Н. Є. // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – Х. : Видавництво «Плеяди». – 2015. – № 02. – С. 20-23.

Анотація. План-конспект уроку у формі конференції на заявлену тему, мета якого – ознайомити учнів з поняттям «глобальні проблеми людства»; визначити головні загальнопланетарні проблеми та з'ясувати їх суть і причини виникнення; привернути увагу дітей до ситуації, що склалася у світі; розвивати екологічне мислення .

19. **Малежик Н. Є.** Глобальні проблеми людства / Н. Є. Малежик // Відкритий урок : розробки, технології, досвід. – Х. : Видавництво «Плеяди». – 2015. – № 02. – С. 20-23.

Анотація. План-конспект уроку у формі конференції на заявлену тему, мета якого – ознайомити учнів з поняттям «глобальні проблеми людства»; визначити головні загальнопланетарні проблеми та

з'ясувати їх суть і причини виникнення; привернути увагу дітей до ситуації, що склалася у світі; розвивати екологічне мислення .

22. **Обідець К. О.** Золоте серце : години спілкування (9–11 класи) / Укладач В. М. Андрєєва. — Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – 128 с.

Анотація. Проектна робота, яка передбачає етапи моделювання досконалих людських якостей.

ГЛУХІВСЬКИЙ РАЙОН

1. **Габенко Л. І.** Використання технології схемних і знакових систем / Л. І. Габенко // Біологія : газета для вчителів біології та природознавства. – К. : Видавництво «Шкільний світ». – 2014. – С. 6.

Анотація. У статті описані методи та прийоми розвивального навчання на уроках біології.

2. **Габенко Л. І.** Історичний розвиток органічного світу : урок узагальнення знань (11 клас) / Л. І. Габенко // Біологія : газета для вчителів біології та природознавства. – К. : Видавництво «Шкільний світ». – 2015. – С. 16.

Анотація. Розробка уроку висвітлює систему роботи вчителя з впровадження розвивального навчання на уроках біології.

3. **Гриценко А. П.** Формирование умений старшеклассников в области использования информационных ресурсов в процессе изучения всемирной истории [Електронний ресурс] / А. П. Гриценко // Веснік Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы. Серія 3. Філалогія. Педагогіка. Псіхалогія. – 2015. – № 2 (195). – С. 65-70. – Режим доступу : http://vesnik.grsu.by/s_n/pre_195_ru.pdf <http://www.izdat.grsu.by/>. – Назва з екрана.

Анотація. У статті на конкретних прикладах подано систему роботи вчителя історії по використанню інформаційно-комунікаційних технологій на уроках всесвітньої історії.

4. **Гриценко А. П.** Історіографія проблеми використання інформаційних ресурсів у практиці навчання історії [Електронний ресурс] / А. П. Гриценко // Освітнологічний дискурс : електронне наукове фахове видання. – К. : КУБГ, 2015. – № 3 (11). – С. 61 - 69 – Режим доступу : http://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/260#.VYz_qxvtmko. – Назва з екрана.

Анотація. У статті подана історіографія використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках.

5. **Гриценко А. П.** Перевірка ефективності авторської моделі формування у старшокласників умінь використовувати інформаційні ресурси у процесі навчання всесвітньої історії [Електронний ресурс] / А. П. Гриценко // Народна освіта. – 2015. – № 2 (26). – Режим доступу: http://narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=107. – Назва з екрана.

Анотація. У статті подано авторську модель роботи вчителя історії по використанню інформаційно-комунікаційних технологій на уроках.

6. Гриценко А. П. Історія впровадження методики використання інформаційних ресурсів у практику навчання історії у вітчизняних школах на рубежі XIX-XX ст. / А. П. Гриценко // Сіверщина в історії України : збірник наукових праць. Випуск 7. – К. – Глухів : Центр пам'ятокознавства НАН України і УТОПІК, 2014. – С. 249-252.

Анотація. У статті описано методику роботи щодо використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках історії

7. Гриценко А. П. Моніторинг сформованості у старшокласників умінь використовувати інформаційні ресурси у процесі навчання всесвітньої історії / А. П. Гриценко // Педагогічна освіта : теорія і практика : збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Кам'янець-Подільський : КНУ ім. І. Огієнка, 2014. – № 17 (2-2014). – С. 23-27.

Анотація. У статті описані результати моніторингу сформованості у старшокласників умінь використовувати інформаційні ресурси.

8. Гриценко А. П. Роль освітянських бібліотек при формуванні у старшокласників умінь використовувати сучасні інформаційні ресурси / А. П. Гриценко // Історія в рідній школі : науково-методичний журнал. – К. : "Педагогічна преса". – 2014. – № 6. – С. 17-19.

Анотація. У статті висвітлений досвід роботи вчителя щодо залучення школярів до роботи з першоджерелами.

9. Гриценко А. Використання інформаційних ресурсів на уроках історії з метою активізації діяльності школярів / А. Гриценко // Історія в рідній школі. – К. : "Педагогічна преса". – 2014. – № 2. – С. 31-32.

Анотація. У статті на конкретних прикладах розповідається про систему роботи вчителя історії по використанню інформаційно-комунікаційних технологій на уроках.

10. Гриценко А. П. Всесвітня історія : уроки / А. П. Гриценко // Історія та правознавство: науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 19/20 (407-408). – С. 40-61.

Анотація. Розробки уроків висвітлюють систему роботи вчителя історії по використанню інформаційно-комунікаційних технологій на уроках.

11. Гриценко А. П. Структурні зміни в програмі курсу історії для 6 класу / А. П. Гриценко // Історія та правознавство : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – № 19/20 (371-372). – С. 2-11.

Анотація. У статті подано аналіз змін до програми історії для 6 класу.

12. **Гриценко А. П.** Привід з минулого чи старт в майбутнє? : конкурс «Учитель року» / А. П. Гриценко // Історія і суспільствознавство в школах України. – К. : Педагогічна преса – 2015. – № 12 (52). – С. 11-12.

Анотація. У статті висвітлено бачення та досвід вчителя щодо участі у Всеукраїнському конкурсі «Учитель року».

13. **Гриценко А. П.** «Всесвітня історія», 7 клас / А. П. Гриценко. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – 190 (2) с.

Анотація. Розробки уроків висвітлюють систему роботи вчителя історії по використанню інформаційно-комунікаційних технологій на уроках.

14. **Гриценко А. П.** "Розгортання руху опору в Україні в роки Другої світової війни" : історія України, 11 клас / А. П. Гриценко // Історія в рідній школі : науково-методичний журнал. – К. : Педагогічна преса. – 2014. – № 10. – С. 15-20.

Анотація. У статті на конкретних прикладах розповідається про систему роботи вчителя історії по використанню інформаційно-комунікаційних технологій з поданої теми.

15. **Гриценко А. П.** Боротьба за українські землі в 1919 р. : урок історії України, 10 клас / А. П. Гриценко // Історія в рідній школі. – К. : Педагогічна преса. – 2014. – № 4 – С. 11-14.

Анотація. Конспект уроку з досвідом використання ІКТ під час вивчення історії України.

16. **Гриценко А. П.** Радянсько-польська війна і становище України в 1920 р. : Історія України, 10 клас / А. П. Гриценко // Історія в рідній школі. – К. : Педагогічна преса. – 2014. – № 5. – С. 9-13.

Анотація. Конспект уроку з досвідом використання ІКТ під час вивчення історії України.

17. **Гриценко А. П.** Революція гідності 2013 – 2014 рр. та агресія Росії проти України : конспект уроку історії України, 11 клас / А. П. Гриценко // Історія і суспільствознавство в школах України : теорія та методика навчання. – 2015. – № 5. – С. 28–32.

Анотація. Конспект сучасного уроку історії України.

18. Книга для читання з історії Стародавнього світу. Ч. 1 / Упоряд. **А. П. Гриценко.** – Х.: Видавнича група «Основа». – 2014. – № 4 (124). – 110 (2) с.

Анотація. Автором упорядковані матеріали для учнів з історії Стародавнього світу.

19. Книга для читання з історії Стародавнього світу. Ч. 2 / Упоряд. **А. П. Гриценко.** – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – № 5 (125). – 110 (2) с.

Анотація. Автором упорядковані матеріали для учнів з історії Стародавнього світу.

20. Книга для читання. Історії України. 7 клас. Ч. 1 / Упоряд. **А. П. Гриценко**. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 10 (142). – 94 (2) с.

Анотація. Автором упорядковані матеріали для учнів 7 класу з історії України.

21. Книга для читання. Історії України. 7 клас. Ч. 2. / Упоряд.: **А. П. Гриценко**. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 12 (144). – 95 (1) с.

Анотація. Автором упорядковані матеріали для учнів 7 класу з історії України.

22. **Пивоварова В. А.** «Властивості степеня з натуральним показником»: конспект уроку з алгебри в 7 класі [Електронний ресурс] / В. А. Пивоварова // Методичний портал. – 2014. – Режим доступу : <http://metodportal.com/node/34639>. – Назва з екрана.

Анотація. Розв'язування задач з даної теми проходить у вигляді тематичної подорожі «Сім'я без насильства». Підіймається проблема подолання домашнього насильства щодо дітей. Працюють над створенням проекту «Моя сім'я» .

23. **Скопенко О. І.** Льодовики. Багаторічна мерзлота : розробка уроку географії для 6 класу, розділ «Літосфера» / Відкритий урок : розробки, технології, досвід. – К. : Видавництво «Плеяди». – 2015. – № 2. – С. 79.

Анотація. Оpubліковано розробку уроку географії з використанням методу проектів, ІКТ та творчої учнівської лабораторії.

24. **Скопенко О. І.** «Тисячолітні таємниці Баницького каменя : науково-дослідницька стаття / Скопенко О. І. // «Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – К. : Видавництво «Плеяди». – 2015. – № 1. – С. 76.

Анотація. У статті описані палеогеографічні умови регіону Глухівщини та інших регіонів світу, які спричинили утворення родовища кварцитовидних пісковиків на території с. Баничі.

25. Хрестоматія з історії України. 7 клас / Упоряд.: **А. П. Гриценко**. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 7 (139). – 109 (3) с.

Анотація. Автором упорядковані матеріали для учнів 7 класу з історії України.

26. Хрестоматія зі всесвітньої історії. 7 клас / Упоряд. **А. П. Гриценко**. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 8 (140) – 110 (2) с.

Анотація. Хрестоматія містить змістовний матеріал для учнів 7 класу з курсу всесвітньої історії .

КОНОТОПСЬКИЙ РАЙОН

1. **Артеменко Т. І.** Найрозумніший : розробка конкурсу / Т. І. Артеменко // Відкритий урок : розробки, технології, досвід. – К. : Видавництво «Плеяда». – 2014.

Анотація. Розробка містить цікаві матеріали позакласної роботи з математики.

2. **Берднікова Т. М.** Використання інформаційних технологій на уроках у початкових класах / Т. М. Берднікова // Розкажіть онуку. – К. : Видавництво «Часопис». – 2015. – № 4 – С. 11.

Анотація. Публікація містить інтерактивні вправи, включає використання самостійної роботи на уроках та роботи в групах.

3. **Бережний О. В.** Недержавний пенсійний фонд – беремо відповідальність за своє майбутнє / О. В. Бережний // Економіка в школах України. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 5. – С. 28-33.

Анотація. Стаття розкриває діяльність недержавних пенсійних фондів та можливість їх використання громадянами України

4. **Ведмідь В. М.** Водні ресурси регіону. Основні показники якості води. Охорона водойми та водних джерел свого регіону. Проблема питної води : розробка факультативного заняття / В. М. Ведмідь // Відкритий урок : розробки , технології, досвід. – К. : Видавництво «Плеяда». – 2014.

Анотація. Позакласний захід з основ здоров'я спрямований на вироблення в учнів навичок щодо збереження водних ресурсів, а також усвідомлення проблеми питної води.

5. **Гайдіна Н. П.** Склад числа 10. Складання і розв'язування прикладів на додавання. Розпізнавання геометричних фігур. Складання прикладів за монетами : розробка уроку з математики. 1 клас. / Н. П. Гайдіна // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – К. : Видавництво «Плеяда». – 2014. – № 3. – С. 91.

Анотація. Запропоновано розробку уроку математики для 1 класу, мета якого розглянути всі варіанти складу числа 10, ознайомити учнів з монетою номіналом 10 коп., удосконалювати навички учнів складати приклади за монетами, розпізнавати геометричні фігури, розвивати мислення, навички каліграфічного письма.

6. **Сидоренко С. В.** «Шевченкове слово» : урок читання. 3 клас / С. В. Сидоренко // Початкове навчання та виховання : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – № 6. – С. 7-12.

Анотація. Розробка уроку призначена для використання на уроці читання або проведення виховного заходу. Матеріали сприятимуть вихованню творчої особистості, гордості за духовну спадщину українського народу, любові та шани до народного поета. Цікаві завдання, запропоновані вчителем, сприятимуть розвитку читацької компетентності учнів.

7. **Степаненко С. М.** До питання про фактори, що негативно впливають на організм людини при тривалій роботі за комп'ютером / С. М. Степаненко // збірник II Всеукраїнської Інтернет-практичної пошукової конференції Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету ім. Г. Сковороди, 2014. – С. 245-250.

Анотація. У статті відображені основні фактори, які впливають на організм людини при тривалій роботі за комп'ютером. Запропоновані способи зменшення навантаження на організм людини та здоров'язберігаючі технології, які можуть використовуватися на уроках інформатики.

КРАСНОПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН

1. **Борщ Л. О.** Плекаємо особистість / Л. О. Борщ // Методичний посібник. – Суми : Корпункт. – 2014. – С. 36.

Анотація. Цей методичний посібник містить матеріали, що допоможуть класоводові у формуванні ядра особистості(моральних почуттів, цінностей, переконань), моральної поведінки.

2. **Борщ Л. О.** Вчимося обчислювати / Л. О. Борщ // Навчальний посібник. – Суми : Корпункт. – 2014. – С. 50.

Анотація. У посібнику на конкретних прикладах розповідається про систему роботи вчителя початкових класів, старшого вчителя Борщ Л.О. по розвитку обчислювальних навичок учнів.

3. **Веремієнко В. І.** Шапкові гриби : розробка уроку з біології у 7 класі / В. І. Веремієнко // Відкритий урок : розробки, технології, досвід. – К. : Видавництво «Плеяди». – 2015. – № 06. – с. 73.

Анотація. План-конспект уроку засвоєння нових знань на заявлену тему, мета якого - продовжити знайомити учнів із царством Гриби; ознайомити з особливостями розвитку вищих грибів, сформулювати поняття «шапкові гриби», «істівні гриби», «отруйні гриби», ознайомити учнів із трубчастими та пластинчастими грибами.

4. **Заболотько Н. В.** Спецкурс «Життя тварин» : програма спецкурсу у 7 класі та розробка навчального посібника до нього для учнів та вчителів / Н. В. Заболотько // Відкритий урок : розробки, технології, досвід. – К. : Видавництво «Плеяди». – 2015. – № 2. – 76 с.

Анотація. Розробка спецкурсу може бути використана у варіативній частині з біології 7 класу. Містить матеріали про тваринний світ різних природних зон, тваринний світ України.

5. **Марченко Ю. О.** Наступність дошкільної та початкової освіти як запорука успішної адаптації до школи / Марченко Ю. О. // Науковий простір студента: пошуки і знахідки: матеріали Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції (Івано-Франківськ, 13 квітня 2015). – Івано-Франківськ : Видавнича група «НАІР». – 2015. – С. 309.

Анотація. В статті розглядаються проблеми наступності в роботі двох перших ланок освіти. Автор досліджує психологічні проблеми

адаптації вихованців дошкільних навчальних закладів до навчання в початковій школі.

Психологічна готовність, адаптація, ефективність навчання, методи і прийоми навчання.

6. Марченко Ю. О. Формування мовленнєвої компетентності молодших школярів на уроках української мови / Ю. О. Марченко // Розвиток особистості молодшого школяра: сучасні реалії та перспективи : матеріали студентської науково-практичної Інтернет - конференції. – Івано-Франківськ : Видавнича група «Україна». – 2015. – С. 59.

Анотація. У статті розглядаються проблеми формування мовленнєвої компетентності молодших школярів на уроках української мови. Подаються шляхи урізноманітнення форм організації навчальної діяльності. Автор досліджує зміст базової навчальної програми, необхідні знання, уміння і навички для формування мовленнєвої компетентності. Досліджуються психологічні проблеми, що виникають у молодших школярів у період формування власної компетентності.

7. Павлова Т. В. Географічне положення Сумської області. Геологічна будова і рельєф : розробка уроку з географії у 8 класі / Т. В. Павлова // Відкритий урок : розробки, технології, досвід. – К. : Видавництво «Плеяди». – 2015. – № 02. – с. 68.

Анотація. План-конспект уроку на заявлену тему, мета якого - визначити особливості географічного положення Сумської області; розвивати знання про природно-ресурсний потенціал регіону; закріпити вміння та навички працювати з картою; розвивати аналітичне мислення.

8. Ткачов Ю. Ю. Управління інноваційними процесами в загальноосвітніх навчальних закладах / Ю. Ю. Ткачов // Сучасна наука : погляд молодих : збірник наукових праць студентів, магістрів та молодих дослідників. – Суми : РВВ КЗ СОІППО, 2015. – 195 с.

Анотація. У статті розглянуто поняття «управління інноваціями», «управління змінами». Розкрито основні підходи до управління інноваційною діяльністю в загальноосвітньому навчальному закладі. Представлено алгоритм управління інноваційними процесами у школі.

9. Янкова А. П. Музика у нашому житті : бінарний урок у 8 класі / А. П. Янкова, О.О. Кулик // Науково – методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015 – С. 3.

Анотація. Конспект уроку може бути використаний на допомогу вчителям англійської мови та музики у проведенні бінарних уроків.

КРОЛЕВЕЦЬКИЙ РАЙОН

1. Авраменко Ю. Л. Розв'язування задач, пов'язаних із поняттям «Еквівалент» / Ю. Л. Авраменко // Хімія : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – № 1. – С. 8.

Анотація. У статті автор пропонує власний досвід роботи з обдарованими дітьми щодо формування поняття «еквівалент», подає методику розв'язування задач такого типу, які дуже часто трапляються у завданнях II-III етапів олімпіад з хімії у 8, 9 класах. У кінці – список використаної вчителем літератури при підготовці до уроку.

2. Васильченко О. І. Виробник як суб'єкт економіки. Альтернативна вартість / О. І. Васильченко // Економіка в школах України : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – № 2. – С. 19.

Анотація. У статті подано розробку уроку економіки в 11 класі з теми: «Виробник як суб'єкт економіки та мета його діяльності. Альтернативна вартість». Сформульовано мету уроку: ознайомити учнів із виробом альтернативних варіантів використання виробничих ресурсів; навчити аналізувати й будувати «криву виробничих можливостей», зрушення в КВМ (лівобічне чи правобічне); розкрити зміст фундаментального економічного закону спадної продуктивності(віддачі)факторів виробництва; продовжити формувати вміння аналізувати альтернативні можливі ситуації, розв'язувати задачі та будувати графіки на основі складених таблиць; розвивати логічне мислення, інтерес до предмета. Вказано форму проведення уроку. Перераховано обладнання. Дано рекомендації щодо розв'язку задач. У кінці – список використаної вчителем літератури при підготовці до уроку.

3. Васильченко О. І. Способи розділення сумішей / О. І. Васильченко // Географія : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – № 5-6. – С. 28.

Анотація. У статті подано розробку уроку природознавства у 5 класі з теми: «Способи розділення сумішей». Сформульовано мету уроку: закріпити знання учнів про чисті речовини і суміші та вміння розрізняти їх, проаналізувати способи розділення сумішей на прикладах; формувати навички розділення сумішей способами відстоювання, фільтрування й випаровування ; повторити правила техніки безпеки під час роботи з нагрівальними приладами; виховувати бережливе ставлення до води як найпоширенішої речовини на Землі. Перераховано обладнання, яке доречно використовувати на уроці. Подано зразки схем і таблиць, рекомендації до проведення дослідів. У кінці – список використаної вчителем літератури при підготовці до уроку.

4. Мацак С. О. Алюміній, його сполуки / С. О. Мацак // Хімія : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – № 11-12. – С. 51.

Анотація. У даній статті представлена розробка уроку у 10 класі, на прикладі металу Алюмінію, де розкриваються його галузі застосування, історія металу, фізичні, хімічні властивості. Також продовжуються формуватись знання щодо амфотерних елементів.

5. **Мацак С. О.** Глюкоза : будова і властивості. 11 клас. Академічний рівень / С. О. Мацак // Хімія : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – 13-14. – С. 64.

Анотація. У даній статті представлена розробка уроку для 11 класу. У даній розробці сполука глюкоза розглядається як представник альдегідоспиртів. На конкретному прикладі розглядаються властивості, будова молекули, застосування глюкози та її похідних, також наводиться якісна реакція на альдегідостирти.

6. **Мацак С. О.** Сполуки неметалічних елементів. 10 клас. Стандартний та академічний рівні / С. О. Мацак // Хімія : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – № 1-2. – С. 24.

Анотація. У статті представлена розробка теми у вигляді трьох уроків, де на прикладах порівнюються дві кислоти.

7. **Мацак С. О.** Ферум. Ферум (II) і ферум (III) оксиди. Солі Феруму. 10 клас. Академічний рівень / С. О. Мацак // Хімія : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 11-12. – С. 68.

Анотація. У даній статті представлена розробка уроку у 10 класі, на прикладі металу Ферум, де розкриваються його галузі застосування, історія металу, фізичні, хімічні властивості. Проводиться порівняння його оксидів та гідроксидів. Розкриваються галузі застосування сполук заліза.

8. **Литвинчук С. В.** Життя та діяльність Д. І. Менделєєва : міжнародний симпозиум «Три служби Батьківщині», 9 клас / С. В. Литвинчук., Ю. Л. Авраменко // Англійська мова та література : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 22-23. – С. 55.

Анотація. У статті подано розробку інтегрованого уроку (англійська мова, хімія) у формі симпозиуму. Сформульовано навчальну, практичну, розвивальну, виховну мету. Перераховано обладнання, яке доречно використовувати. Доведено до відома пізнавальну інформацію як українською, так і англійською мовами щодо життя і творчості Д.І. Менделєєва, його зв'язку з Україною.

9. **Онiкiєнко С. С.** Теорема про три перпендикуляри / С. С. Онiкiєнко // Відкритий урок : розробки, технології, досвід. – Київ, 2014. – № 5. – С. 83.

Анотація. У статті автор пропонує розробку уроку геометрії в 10 класі з теми: «Теорема про три перпендикуляри. У розробці подано алгоритм дослідницької роботи учнів по «відкриттю» теореми про три перпендикуляри, історичну довідку про її доведення, взаємозв'язок прямого і оберненого тверджень теореми. Зміст розробки передбачає застосування індивідуальних стереометричних наборів, мультимедійного проєктора, таблиць, пам'яток, висловів, портретів вчених. Урок спрямований на формування в учнів пошуково-дослідницьких навичок, уміння доводити і застосовувати теорему; розвиток логічного

мислення та просторової уяви учнів; виховання інтересу до стереометрії.

10. **Пінчук Л. А.** «Магнітне поле» : система уроків для учнів 9 класу / Л. А. Пінчук // Фізична газета : науково-методичний журнал. – К. : Видавництво «Світоч». – 2014. – С. 8.

Анотація. У статті подана система уроків з теми «Магнітне поле» для 9-го класу, де практично на кожному уроці застосовується проблемне вивчення фізики, тобто під час уроку ставиться проблемне запитання і діти приходять до його вирішення.

11. **Сенченко Т. П.** Урок української літератури в 10 класі / Т. П. Сенченко // Методична скарбничка педагога. – Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД». – 2015. – 92 с.

Анотація. Конспект уроку розвитку зв'язного мовлення з української літератури в 10 класі розроблено із використанням сугестивно-асоціативної технології. Підбір вправ, зорієнтованих на розвиток асоціативного мислення, сприяють збагаченню уяви учнів, розвитку образного мислення, формують уміння й навички творчої діяльності.

12. **Терещук А. І.** Трудове навчання (для дівчат): підручник для 7 класу (Нова програма) / А. І. Терещук, О. Ю. Медвідь, Ю. М. Приходько. – К. : Літера ЛТД. – 2015. – 192 с.

Анотація. Підручник створено відповідно до чинної програми з трудового навчання для учнів 7 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Складається з чотирьох розділів, які ознайомлять учнів із властивостями матеріалів тваринного походження, технологією в'язання виробів гачком, містять відомості про основи техніки, технологій і проектування та технологію побутової діяльності.

ЛЕБЕДИНСЬКИЙ РАЙОН

1. **Васильченко І. М.** Модель естетичного виховання підлітків в Михайлівській ЗОШ I-III ступенів. / І. М. Васильченко // Моделювання естетичного навчально-виховного процесу у взаємодії загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів : збірник наукових матеріалів регіонального круглого столу. – Суми : РВВ КЗ СОІППО. – 2014. – С. 20-22.

Анотація. У моделі показано складові естетичного виховання на уроках та позакласній роботі. Коротко розкривається сутність естетичного виховання.

2. **Вознюк Н. М.** Система роботи з обдарованими учнями початкової ланки. / Н. М. Вознюк // Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології: науковий журнал. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка. – 2014. – С. 65-71.

Анотація. У статті проаналізовано систему роботи з обдарованими учнями початкової ланки. Розкрито сутність поняття «обдарована

дитина». Висвітлено окремі аспекти з досвіду роботи вчителя початкових класів Михайлівської ЗОШ I-III ступенів, а саме щодо реалізації програми «Обдарованість молодших школярів». Визначено етапи, які передбачені системою роботи з обдарованими учнями початкової школи. Окреслено особливості застосування британського досвіду роботи зі здібними та талановитими учнями в початковій освіті. Крім того, визначено основні задачі системи роботи з обдарованими дітьми та особливості komponування завдань для розвитку певних здібностей.

3. Гордієнко В. М. «Елліністичні держави у 4-2 ст. до н.е. Елліністична культура» : інтегрований урок / В. М. Гордієнко // Відкритий урок : розробки, технології, досвід. – К. : Видавництво «Плеяди». – 2014. – 81 с.

Анотація. Проведення бінарного уроку з історії України та Всесвітньої історії у 6 класі.

4. Горобець С. В. Региональный проект как организационная форма поддержки функционирования русского языка и сохранения русской культуры в школе / С. В. Горобець // Русская школа : науково-практичний, інформаційно-аналітичний і просвітницький журнал. – К. : ООО «Колофон». – 2014. – С. 5- 6.

Анотація. У статті на конкретному прикладі розглядається використання культурологічного підходу до вивчення російської мови в урочний та позаурочний час.

5. Гусак Б. В. Новорічне диво або Дід Мороз змінює професію : розробка виховного заходу для 7-11 класів / Б. В. Гусак // Відкритий урок : розробки, технології, досвід. – К. : Видавництво «Плеяди». – 2015. – 91 с.

Анотація. Сценарій проведення театралізованого дійства на заявлену тему.

6. Гусак Б. В. «Несамовитий козак з великим серцем» та «Громадянин світу» Давид Бурлюк» : розробка уроку з літератури рідного краю в 11 класі / Б. В. Гусак // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – К. : Видавництво «Плеяди». – 2015. – 98 с.

Анотація. План - конспект уроку на заявлену тему з мультимедійною підтримкою (медіапрезентація додається), мета якого – розкрити багатогранність творчої натури «українського батька російського футуризму»; познайомити з його поетичним доробком; розвивати вміння аналізувати поетичні твори авангардистських напрямків; формувати естетичні смаки, прищеплювати патріотичні почуття, гордість за видатних земляків.

7. Камчатна Т. В. Мило, його мийна дія. Синтетичні мийні засоби. 11 клас. Стандартний і академічний рівень. / Т. В. Камчатна // Хімія : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – 62 с.

Анотація. Розробка уроку містить історію винайдення мила, порівняльні властивості мила. Під час лабораторної роботи учні вчать застосовувати отримані знання на практиці.

8. Камчатна Т. В. Застосування солей нітратної кислоти. Проблема вмісту нітратів у продуктах харчування. 10 клас. Профільний рівень / Т. В. Камчатна // Хімія : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – 41 с.

Анотація. Урок-лабораторія. На уроці використано методи інтерактивного навчання : робота в групах, випереджуючі завдання, які дозволять учням розширити знання з даної теми, вчать учнів логічно мислити, узагальнювати, досліджувати, порівнювати та бачити причинно-наслідкові зв'язки.

9. Коваленко Т. Л. "Кого шанують люди? Уславлення любові до праці у казках «Пані Метелиця» та «Дідова дочка й бабина дочка» : розробка уроку зі світової літератури у 5 класі / Т. Л. Коваленко // Відкритий урок : розробки, технології, досвід. – К. : ТОВ Видавництво «Плеяди». – 2014. – 72 с.

Анотація. План-конспект уроку на заявлену тему, мета якого - показати спорідненість сюжетів, образів казок німецького й українського народів; ознайомити учнів з елементами компаративного аналізу творів; поглибити знання поняття «мандрівний сюжет».

10. Коваленко Т. Л. «Біблія як пам'ятка світової літератури» Розробка уроку зі світової літератури у 8 класі / Т. Л. Коваленко // Відкритий урок : розробки, технології, досвід. – К. : ТОВ Видавництво «Плеяди». – 2014. – 86 с.

Анотація. Розробка уроку у 8-му класі на заявлену тему з мультимедійною підтримкою (презентація додається), мета якого - поглибити знання учнів про Біблію, історію її виникнення, композицію, тематику, переклади; розвивати вміння самостійно опрацьовувати інформацію.

11. Ревердоренко Н. Г. Сторінками шкільного альбому / Н. Г. Ревердоренко // Учительський журнал on-line. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014 – с. 10.

Анотація. Ці матеріали містять сценарій випускного вечора з презентацією, які стануть в нагоді класним керівникам 11 класу та випускникам

12. Ревердоренко Н. Г. «Watching television» : урок у 9 класі / Н. Г. Ревердоренко // Учительський журнал on-line. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014 . – С. 4.

Анотація. Конспект уроку для 9 класу з англійської мови по темі «Телебачення», який містить цікаві форми проведення уроку, повчальний змістовний матеріал.

13. **Ревердоренко Н. Г.** Святкуємо День святого Валентина / Н. Г. Ревердоренко // Учительський журнал on-line. – Х. : видавнича група «Основа». – 2014. – С. 3.

Анотація. Ці матеріали містять ігри та розваги для учнів середніх класів, які можна використати до Дня Святого Валентина

14. **Ревердоренко Н. Г.** «Boys vs Girls» : вечір англійської мови / Н. Г. Ревердоренко // Учительський журнал on-line. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – С. 5.

Анотація. Сценарій вечора відпочинку для учнів середніх класів за темою « Велика Британія »

15. **Ревердоренко Н. Г.** Використання ресурсів та служб Інтернету у викладанні англійської мови / Н. Г. Ревердоренко // Методичний портал. – Х. : Видавництво «Шкільний світ». – 2016. – № 1. – 36 с.

Анотація. У статті на конкретних прикладах розповідається про роботу вчителя англійської мови по використанню інформаційно-комунікаційних технологій на уроках

16. **Ревердоренко Н. Г.** Урок - театр у 1 класі / Н. Г. Ревердоренко // Методичний портал. – Х. : Видавництво «Шкільний світ». – 2016. – № 1. – 7 с.

Анотація. Конспект уроку з англійської мови для 1 класу за підручником О.Карп'юк з використанням елементів театралізації по темі: «Подорож».

17. **Сагайдак В. І.** Модель типового кроку навчання як один із шляхів гуманізації та демократизації навчально-виховного процесу в школі / В. І. Сагайдак. – Суми : РВВ КЗ СОІППО. – 2015. – С. 54-59.

Анотація. У статті на конкретних прикладах розглядається втілення в практику інтегрованої моделі процесу навчання учнів, запропонованої В.І. Калеником, доцентом кафедри методики фізики СумДПУ ім. А.С.Макаренка, та названої «Типовий крок навчання».

18. **Холоденко О. Ю.** Екологічна компетентність майбутніх вчителів біології: її сутність та діагностика / О. Ю. Холоденко // Актуальні проблеми сучасної науки : збірник наукових праць студентів, магістрантів та молодих дослідників. – Суми : РВВ КЗ СОІППО, 2014. – 184 с.

Анотація. У статті висвітлюється сутність поняття «екологічна компетентність учителя біології», аналізуються та узагальнюються результати дослідження типів установок щодо природи та види ставлення до довкілля майбутніх учителів біології.

19. **Холоденко О. Ю.** Екологічна компетентність як професійна складова підготовки майбутніх вчителів біології / О. Ю. Холоденко // Актуальні проблеми сучасної науки : збірник наукових праць студентів, магістрантів та молодих дослідників. – Суми : КЗ СОІППО, 2014. – 189 с.

Анотація. У статті розкрито теоретичні аспекти та практичні шляхи формування та підвищення екологічної компетентності вчителя

біології. Визначаються рівні екологічної компетентності майбутніх вчителів, особливості методичного аспекту проблеми підготовки екологічно грамотного вчителя.

ЛИПОВОДОЛИНСЬКИЙ РАЙОН

1. **Сірик О. І.** Модель естетичного середовища Капустинської школи та її взаємодія з позашкільним закладом / О. І. Сірик // Моделювання естетичного навчально-виховного процесу у взаємодії загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів : збірник наукових матеріалів регіонального круглого столу «Взаємодія загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів в естетичному вихованні підлітків». – Суми : РВВ КЗ СОІППО. – 2014. – С. 4.

Анотація. У статті проаналізовано особливості впливу мистецтва на дитину, її свідомість, світогляд, мораль. Про важливість створення естетичного середовища для формування особистості.

НЕДРИГАЙЛІВСЬКИЙ РАЙОН

1. **Власенко А. О.** Структура навчального процесу як педагогічна умова підготовки майбутніх учителів іноземної мови до проектної діяльності / А. О. Власенко // V Всеукраїнська наукова конференція : Сучасні соціально-гуманітарні дискурси ДНУ (Дніпропетровськ, 21 березня 2015 р.). – у 5 ч. – Д. : ТОВ «Інновація». – 2015. – С. 18-20.

Анотація. У статті розкриваються педагогічні умови організації проектної діяльності на уроках іноземної мови в початкових класах.

2. **Куценко Т. І.** І красива вся природа і багата. Екологічний КВК для учнів 1-4 класів / Т. І. Куценко // Початкова школа : науково-методичний журнал – 2014. – № 12 – С. 55.

Анотація. У методичній розробці заняття підібрані різноманітні форми і методи роботи спрямовані на збагачення знань учнів про навколишній світ.

3. **Куценко Т. І.** Стежинами рідного краю. Виховний захід для учнів початкових класів / Т. В. Куценко // Початкова школа : науково-методичний журнал. – 2014. – № 7. – С. 60.

Анотація. Виховне заняття з народознавства спрямоване на виховання любові до своєї Батьківщини, рідного краю, батьківської оселі, народних традицій.

ОХТИРСЬКИЙ РАЙОН

1. **Аулова Т. О.** «Ні» дискримінації» : тренінг життєвих навичок [Електронний ресурс] / Т. О. Аулова // Портал превентивної освіти. – 2014. – Режим доступу : <http://autta.org.ua/ua/materials/material/--Ni--dyskryminatsii/>. – Назва з екрана.

Анотація. Тренінг навичок протидії стигмі й дискримінації. Поглиблення знань про ВІЛ і СНІД, формування відповідального ставлення до проблеми. Матеріали для використання на уроках основ здоров'я та викладанні курсу «Захисти себе від ВІЛ»

2. **Ковтун Є. В.** Виховуємо маленьких патріотів / Є. В.Ковтун, Л. Б. Міщенко // Навчально-методичний посібник. – Ч. 2. – Суми : НІКО. – 2015. – С. 23.

Анотація. Навчально-методичний посібник висвітлює теоретичні та методичні аспекти патріотичного виховання дітей дошкільного віку.

3. Навчальні та навчально-творчі завдання з основ здоров'я відповідно до таксономії навчальних завдань (за Д. Толлінгеровою) / **Л. М. Кужель** // Методичний поради́ник учителям основ здоров'я у 2015- 2016 н.р. (Успенська В. М.). – Суми : РВВ КЗ СОІППО. – 2015. – С. 56.

Анотація. Навчальні завдання з основ здоров'я для 5 класу, які орієнтують учителя на розробку власних завдань, що зробить навчальний процес з предмету проблемним та пізнавальним.

4. **Кужель Л. М.** ВІЛ/СНІД - виклик людині і людству : мультимедійна презентація [Електронний ресурс] / Л. М. Кужель // Портал превентивної освіти. – 2015. – Режим доступу : <http://autta.org.ua/ua/author/ludmila--/materials/>. – Назва з екрана.

Анотація. Мультимедійна презентація, яку можна використовувати при викладанні уроків основ здоров'я та курсу «Захисти себе від ВІЛ».

5. **Ланчинська Т. П.** "Густина" : презентація [Електронний ресурс] / Т. П. Ланчинська // – 2015. – Режим доступу : <http://metodportal.com/node/37778>. – Назва з екрана.

Анотація. Цікава презентація з незвичайними завданнями. Містить пояснення різної густини речовин. На закріплення пропонуються тестові завдання.

6. **Лебідь Ю. О.** Цикл уроків різних типів до теми «Клас Земноводні» (8 клас) [Електронний ресурс] / Ю. О. Лебідь // Методичний портал. – 2014. – Режим доступу : <http://metodportal.com/node/31103>. – Назва з екрана.

Анотація. Розробка містить плани – конспекти уроків, особистісно-орієнтовані уроки, ігрові уроки, варіанти поточних оцінювань, елементи проблемного навчання, розробка може бути використана вчителями біології для підготовки до уроків по темі «Клас Земноводні».

7. **Лебідь Ю. О.** «Клас Плазуни» : цикл уроків різних типів до теми (8 клас) [Електронний ресурс] / Ю. О. Лебідь // Методичний портал. – 2014. – Режим доступу : <http://metodportal.net/node/37939>. – Назва з екрана.

Анотація. Розробка складена відповідно до чинної програми з біології для 8 класу, може бути використана вчителями біології для підготовки до уроків по темі «Клас Плазуни».

9. **Лебідь Ю. О.** Дидактичний матеріал. Біологія 6 клас Ч.1 [Електронний ресурс] / Ю. О. Лебідь // Учительський журнал он-лайн. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – Режим доступу : <http://teacherjournal.in.ua/biologiya/493-didaktichni-materiali-biologiya-6-klas>, Методичний портал <http://metodportal.com/node/35772>. – Назва з екрана.

Анотація. Різномірні тестові завдання, вправи-ігри творчого характеру для учнів з різним рівнем підготовки. Запропоновані матеріали можна використовувати як для індивідуальних занять, так і для фронтальної роботи у класі (для опрацювання нового матеріалу, закріплення, контролю і корекції знань).

10. **Лебідь Ю. О.** Хімія та екологія : презентація для виховного заходу. – [Електронний ресурс] / Ю. О. Лебідь // Журнал Calameo. – 2016. – Режим доступу : <http://ru.calameo.com/read/004625300670f7aa5e970>. – Назва з екрана.

Анотація. Презентація допомагає учням усвідомити діалектичну природу хімії, її користь і шкоду, спонукає учнів на вдосконалення своїх знань й застосування їх воблагоді навколишнього світу і майбутніх поколінь. Для використання в позакласній роботі, при проведенні тижнів хімії.

11. **Лебідь Ю. О.** Місце хімії серед наук про природу : презентація для уроку. – [Електронний ресурс] / Ю. О. Лебідь // Журнал Calameo. – 2016. – Режим доступу : <http://ru.calameo.com/read/0046253004af848809b58>. – Назва з екрана.

Анотація. Презентація сприяє розширенню знань учнів про хімічну науку та розвитку зацікавленості учнів до вивчення хімії. Для використання на уроках хімії 8-9 класів.

12. **Пелих А. В.** Які правопорушення називаються адміністративними : розробка уроку в 9 класі / А. В. Пелих // Інформаційно-практичний бюлетень «Все для вчителя». – К. : Видавнича група «Освіта». – 2015. – № 11. – С. 25-26.

Анотація. Розробка викладена відповідно до чинної програми яка може стати корисною для вчителів правознавства під час проведення уроку.

13. **Тищенко Л. О.** Вивчення іменника в 6 класі : дидактичний матеріал [Електронний ресурс] / Л. О. Тищенко // Методичний портал (сертифікат № 41018). – Режим доступу : <http://metodportal.com/node/41018>. – Назва з екрана.

Анотація. Посібник уміщує дидактичний матеріал із теми «Іменник»: тренувальні вправи, словникові, розподільні, вибіркові та навчальні диктанти. Для вчителів української мови, студентів філологічних факультетів.

15. **Тищенко Л. О.** Музи Кобзаря : проект та презентація [Електронний ресурс] / Л. О. Тищенко // Методичний портал (сертифікат № 41010). – Режим доступу : <http://metodportal.com/node/41010>. – Назва з екрана.

Анотація. Проект та презентація призначені для учнів 9 класу (можливе застосування як додаткового матеріалу для учнів 5-7 класів). Досліджується життєвий і творчий шлях Тараса Григоровича Шевченка, його інтимна лірика, твори живопису.

16. **Чередніченко В. О.** Природничі науки за святковим столом : інтелектуальні змагання [Електронний ресурс] / В. О. Чередніченко // Методичний портал (сертифікат № 0000/37146). – Режим доступу : <http://metodportal.com/node/37531>. – Назва з екрана.

Анотація. Розробка позакласного заходу для використання учителям природничих дисциплін при проведенні предметних тижнів.

17. **Чередніченко В. О.** Здорове харчування : позакласний захід [Електронний ресурс] / В. О. Чередніченко // Учительський журнал on-line. – 2015. – Режим доступу : <http://teacherjournal.in.ua/shkilni-predmeti/biologiya/1809-pozaklasnyi-zakhid-zdorove-kharchuvannia>. – Назва з екрана.

Анотація. Розробка позакласного заходу при проведенні Тижнів здоров'я, а також при підготовці до уроків основ здоров'я та біології.

18. **Чередніченко В. О.** Чому і як, або Незвичне у звичайному : Конкурсна програма (6 – 9 класи) [Електронний ресурс] / В. О. Чередніченко // Учительський журнал online. – 2015. – <http://teacherjournal.in.ua/shkilni-predmeti/fizika/1810-konkursna-prohrama-chomu-i-ia-abo-nezvychno-u-zvychainomu-6-9-klasy>. – Назва з екрана.

Анотація. Розробка конкурсної програми для учнів 6-9 класів при проведенні предметних тижнів з природничих дисциплін, та використання у позакласній роботі.

ПУТИВЛЬСЬКИЙ РАЙОН

1. **Бикова О. М.** What's the news? Writing the article (8 form) / О. М. Бикова // Англійська мова та література. – 2015. – Х. : Видавництво «Основа». – № 19-21. – С. 3.

Анотація. У публікації запропоновано один із варіантів проведення уроку англійської мови у 8 класі з теми «What's the news? Writing the article.»

2. **Горбовцов Г. М.** Економічно-географічні особливості розвитку промислового комплексу м. Конотоп / Г. М. Горбовцов, Т. М. Озга, О. Г. Корніус // Актуальні проблеми дослідження довкілля : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (Суми, 20-22 травня 2015 року). – 2015. – 187 с.

Анотація. У статті розглянуто економічно-географічні особливості розвитку промислового комплексу м. Конотоп та її вплив на екологію Конотопського району.

3. **Грінченко З. М.** Развитие творческих способностей учащихся на уроках русского языка / Грінченко З. М. // Дидактика: теорія і практика : збірник наукових праць [за наук. ред. д. п. н. Г. О. Васьківської]. – К. : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова. – 2015. – 152 с.

Анотація. У статті окреслено головну проблему навчального процесу школи – розвиток активної та креативної особистості. Розглянуту форми і засоби активізації творчих здібностей учнів. Запропоновано завдання для ефективного засвоєння матеріалу, розвитку інтересу до предмета, уяви та творчого мислення.

4. **Кизенко Т. Я.** Психолого-медико-педагогічна консультація в системі освіти як центр допомоги дітям з особливими освітніми потребами / Т. Я. Кизенко // Путивльські відомості. – Путивль, 2015 – № 68. – С. 3.

Анотація. У статті розкрито роль районної психолого-медико-педагогічної комісії як центру допомоги дітям з особливими освітніми потребами, що проживають на території Путивльського району.

5. **Ковбаса Л. О.** Модель естетичного виховання комунального закладу Путивльської районної ради Сумської області – районного центру позашкільної роботи. Моделювання естетичного навчально-виховного процесу у взаємодії загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах / Л. О. Ковбаса // Взаємодія загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів в естетичному вихованні підлітків : збірник наукових матеріалів регіонального круглого столу [за заг. Ред. к. пед. наук, доцента Л. В. Сєрих] (Суми, 04 листопада 2014 р.). – Суми : РВВ КЗ СОІППО, 2014. – 51 с.

Анотація. У статті представлена модель естетичного виховання у Путивльському центрі позашкільної роботи, де визначена мета та завдання, що стоять перед педагогами закладу, показана система роботи з естетичного виховання у тісній взаємодії всіх учасників навчально-виховного процесу, проаналізовані етапи формування естетичної свідомості та її складових.

6. **Месмер А. Ю.** Виготовлення флоромозаїки з насіння та круп : заняття за інтересами для учнів 3-4 класів / А. Ю. Месмер // Вихователю ГПД : усе для роботи. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 6. – С. 43 – 44.

Анотація. У публікації наведено розробку заняття за інтересами у групі продовженого дня для учнів 3- 4 класів.

7. **Месмер А. Ю.** Настала зима, дідуся з бородою привела із собою : година спілкування у 3-4 класах. / А. Ю. Месмер // Вихователю ГПД : усе для роботи. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015 – № 11. – С. 31 – 33.

Анотація. У публікації наведено приклад години спілкування для учнів 3- 4 класів у різновіковій групі продовженого дня.

8. **Сахно О. І.** Основні напрямки роботи з допрофільної підготовки та професійної орієнтації / О. І. Сахно // Дидактика: теорія і практика : збірник

наукових праць [за наук. ред. д. пед наук Г. О. Васьківської]. – К. : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова. – 2015. – 152 с.

Анотація. У статті йдеться про основні напрями роботи з допрофільної підготовки та профорієнтаційної роботи на рівні ранньої проінформації. Проаналізовано можливості проведення ранньої профорієнтаційної роботи на уроках при вивченні предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану, в позакласній і позашкільній роботі.

9. **Сахно О. І.** Організація викладання окремих предметів у 7-8 класах у рамках освітнього округу / О. І. Сахно // Сільська школа : реалії та перспективи. Видання дев'яте / Упоряд. Л. Келембет. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2014. – 140 с.

Анотація. У статті розглянуто основні проблеми проведення допрофільної підготовки в освітньому окрузі, запропоновано варіант навчального плану для організації викладання окремих предметів у 7 -8 класах в рамках освітнього округу.

10. **Талдикіна В. В.** Ліхеноіндикація забруднень атмосферного повітря с. Руднєве / В. В.Талдикіна, Т. О. Хоруженко // Крок в науку : збірник наукових і творчих дитячих досягнень школярів. Випуск 1 [під ред. Василенка І. А., Півоварова О. А., Скиби М. І.]. – Д. : Видавництво Акцент ПП, 2015. – С. 95 – 105.

Анотація. У роботі розкрито питання ліхеноіндикації забруднення атмосферного повітря с. Руднєве Путивльського району через проведення дослідження учнями місцевої школи та виявлено важливість використання біоіндикації для визначення ступеня забруднення атмосфери.

11. **Чупрун О. Г.** Успіх – це радість або співпраця. Моделювання естетичного навчально-виховного процесу у взаємодії загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах // Взаємодія загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів в естетичному вихованні підлітків : збірник наукових матеріалів регіонального круглого столу [за заг. ред. к. пед. наук, доцента Л. В. Сєрих] (Суми, 04 листопада 2014 р.) – Суми : РВВ КЗ СОІППО. – 2014. – С. 56-58.

Анотація. У статті розглядається одна з найважливіших потреб дитини - досягнення успіху в значущій для неї діяльності, Актуальність проблеми зумовлена потребою створення ситуацій успіху в процесі навчання та виховання, з метою розвитку особистості, здатної до самореалізації за умов сьогодення. Розкривається вплив створення ситуації успіху, як головного інструменту утворення дитячих радощів, на подальшу діяльність, розвиток та становлення особистості в усіх сферах життя. Визначені основи створення умов для розвитку особистості в позашкільному закладі.

РОМЕНСЬКИЙ РАЙОН

1. **Глазько Л. Ю.** Олімпіадні завдання на заняттях з елементарної математики – як один із шляхів творчого розвитку. / Л. Ю.Глазько // Збірник наукових праць: Актуальні питання природничо-математичної освіти. – Суми, 2015. – № 5-6. – С. 60-66.

Анотація. У збірнику подані завдання для підготовки учнів до учнівських олімпіад з елементарної математики, які розвивають творчі здібності школярів.

2. **Маханько С. І.** Конспект уроку з природознавства у 3 класі «Червона книга України. Охорона рослин і тварин рідного краю» / С. І. Маханько // Початкова освіта. – Житомир: Шкільний світ. – 2015. – № 6(54).

Анотація. У конспекті уроку подані матеріали для ознайомлення учнів початкових класів із рослинами й тваринами Роменщини, які занесені до Червоної книги України.

3. **Пазенко В.В.** Цикл уроків з правознавства за темою «Ти - людина, громадянин, отже, маєш права» [Електронний ресурс] / В. В. Пазенко // Режим доступу : pazenko.ucoz.ua – Назва з екрана.

Анотація. Даний цикл уроків надає можливість розширити знання учнів про свої права та обов'язки , відчутти себе громадянином своєї Держави.

4. **Федько Л.І.** Поєднання інтерактивних та традиційних технологій в навчальному процесі. [Електронний ресурс] / Л. І. Федько // Режим доступу : <http://wiki.soippo.edu.ua/index.php> / Користувач: Федько Леонід Іванович – Назва з екрана.

Анотація. У статті розкриті основні ознаки інноваційних та традиційних технологій навчання, їх переваги і недоліки та оптимальне співвідношення у процесі навчання.

5. **Федько Л.І.** Використання ІКТ на уроках фізики [Електронний ресурс] / Л. І. Федько // Режим доступу : <http://wiki.soippo.edu.ua/index.php>/Користувач: Федько Леонід Іванович. – Назва з екрана.

Анотація. У статті подано методичні рекомендації вчителя фізики при проведенні уроків з використанням новітніх технологій.

6. **Чорнобук В. М.** Службові частини мови. Прийменник [Електронний ресурс] / В. М. Чорнобук // Режим доступу : [http:// www.schoolife.org.ua/215-2015](http://www.schoolife.org.ua/215-2015). – Назва з екрана.

Анотація. У наданому циклі уроків педагог ділиться власним досвідом із вивчення службових частин мови (зокрема прийменника) у 7 класі.

СЕРЕДИНО-БУДСЬКИЙ РАЙОН

1. **Есаулко Т. О.** Екологічні та здоров'яспрямовані проекти для розвитку учнів / Т. О. Есаулко // Педагогічна трибуна – Суми : РВВ КЗ СОІППО, 2014. – С. 20.

Анотація. У статті розповідається про роботу вчителя по використанню проектних технологій екологічного та здоров'яспрямованого напрямів на уроках біології.

2. **Козлова Н. А.** Досліджуємо рідний край цікаво і результативно / Н. А. Козлова // Педагогічна трибуна. – Суми : РВВ КЗ СОІППО, 2014. – С. 21.

Анотація. У статті розповідається про роботу екологічного шкільного об'єднання в рамках якого здійснюється формування екологічної культури школярів, наводяться приклади проектів-призерів Всеукраїнських учнівських олімпіад.

3. **Козлова Н. А.** Екологічні проекти – шлях до всебічного і гармонійного розвитку особистості / Н. А. Козлова // Педагогічна трибуна. – Суми : РВВ КЗ СОІППО, 2015. – С. 22-24.

Анотація. У статті розповідається про проектно-дослідну діяльність структуру та етапи роботи над проектами, принципи екологічного виховання.

СУМСЬКИЙ РАЙОН

1. **Арнаутова Н.О.** Підсумковий інтегрований урок за I семестр навчання в 1-му класі (читання, математика, основи здоров'я) [Електронний ресурс] / Н.О. Арнаутова // Форум педагогічних ідей «Урок». – 2014. – С.12. – Режим доступу: <http://ru.osvita.ua/publishing/urok/>. – Назва з екрана.

Анотація. Розробка уроку (у форматі медіапрезентації) відповідає чинній програмі. Побудована на основі формування та розвитку основних компетентностей в умовах особистісно зорієнтованого навчання молодших школярів. Зустріч із казковими героями, хвилинки-цікавинки, робота з творчими завданнями та використання ІКТ розвивають мислення, пізнавальні інтереси, творчість

2. **Бузовська Н. М.** Причини та передумови Національно-визвольної війни українського народу проти польського панування : розробка уроку з історії України у 8-му класі [Електронний ресурс] / Н. М. Бузовська // Форум педагогічних ідей «Урок». – 2014. С. 5. – Режим доступу : <http://ru.osvita.ua/publishing/urok/>. – Назва з екрана.

Анотація. План-конспект уроку на заявлену тему, мета якого - визначити причини, передумови, характер і рушійні сили Національно-визвольної війни українського народу проти польського панування, дати характеристику історичній постаті гетьмана України - Богдана Хмельницького.

3. **Журенко С. Л.** Щасливий фінал як особливість різдвяного оповідання за повістю Ч. Діккенса "Різдвяна пісня у прозі : конспект уроку зарубіжної літератури [Електронний ресурс] / С. Л. Журенко // Учительський журнал «On-line» . – 2015. – Режим доступу : <http://teacherjournal.in.ua>. – Назва з екрана.

Анотація. Урок узагальнення вивченого (цілісне сприйняття твору) за повістю Ч. Діккенса "Різдвяна пісня у прозі" 7 клас.

4. **Коцій А. С.** Алюміній. Алюміній оксид і гідроксид технологічна карта уроку із хімії в 10-му класі [Електронний ресурс] / А. С. Коцій // Форум педагогічних ідей «Урок». – 2014. – С. 10. – Режим доступу : <http://ru.osvita.ua/publishing/urok/>. – Назва з екрана.

Анотація. План-конспект уроку на заявлену тему, мета якого - поглибити та розширити знання про метали на прикладі алюмінію - представника головної підгрупи III групи; повторити поняття амфотерності на прикладі сполук Алюмінію. До уроку додатком є мультимедійна презентація та відео.

5 **Лавров Є. А.** Основи математичних методів дослідження операцій / Є. А. Лавров, Н. А. Клименко, Л. П. Перхун, Н. В. Попрозман, В. А. Сергієнко // Навчальний посібник. – К. : ЦП «Компринт», 2015. – 452 с.

Анотація. У навчальному посібнику викладено основи побудови математичних моделей, різні методи їх розв'язання, в тому числі з використанням ПЕОМ. Теоретичні відомості проілюстровано конкретними прикладами задач управління. Кожна тема супроводжується задачами для самостійного розв'язання, тестовими завданнями.

6. **Лазебна Л. Л.** Соціальні комахи. Охорона Членистоногих(8 клас. Біологія) / Л. Л. Лазебна // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – К. : ТОВ «Видавництво «Плеяди». – 2014. – № 07-08.

Анотація. Розробка уроку у 8-му класі на заявлену тему, мета якого – сформулювати поняття «соціальні комахи», дізнатися про їх спосіб життя, значення; довести необхідність охорони Членистоногих; поглибити навички учнів самостійно працювати з підручником.

7. **Лазебна Л. Л.** Досвід роботи з національно-патріотичного виховання : методична розробка / Л. Л. Лазебна // Відкритий урок : розробки, технології, досвід. – К. : ТОВ «Видавництво «Плеяди»». –2015. – № 09-10.

Анотація. У матеріалі на заявлену тему з досвіду роботи авторка пише, що в умовах розбудови України перед школою стоїть складне та відповідальне завдання – виховати високоморальне, національно свідоме підростаюче покоління патріотів, спадкоємців і продовжувачів прогресивних національних традицій.

8. **Лазебна Л. Л.** Розв'язування задач із перетворення числового масштабу в іменованій (6 клас. Географія). Масштаб. Види масштабів.

(практична робота № 3) / Л. Л. Лазебна // Відкритий урок : розробки, технології, досвід. – К. : ТОВ «Видавництво «Плеяди»». –2014. – № 09.

Анотація. Розробка уроку у 6-му класі на заявлену тему, мета якого – сформуванню поняття про масштаб і його види; навчитися користуватися масштабом для визначення реальних відстаней за допомогою плану, карти та глобуса.

9. **Лазебний А. С.** Розв'язування рівнянь та задач за допомогою рівнянь 6 клас. / А. С. Лазебний // Відкритий урок : розробки, технології, досвід. – К. : ТОВ «Видавництво «Плеяди»». – 2014. – № 09.

Анотація. Розробка уроку у 6-му класі на заявлену тему, навчальна мета якого удосконалити вміння розв'язувати рівняння та задачі складанням рівняння; відпрацювати навички розв'язування лінійних рівнянь з однією змінною та виконання арифметичних дій із раціональними числами.

10. **Літвінова Г. О.** Вегетативне розмноження. Щеплення / Г. О. Літвінова // Біологія : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – С. 11.

Анотація. У даній розробці уроку учитель демонструє використання інноваційної діяльності на уроках біології.

11. Осетрова С. М. Платон Воронько. Збірка поета «Читаночка» («Липка», «Наше ластів'я» та ін.). Яскраві малюнки дитинства» з української літератури в 5-му класі [Електронний ресурс] / С. М. Осетрова // Форум педагогічних ідей «Урок». – 2014. – С. 9. – Режим доступу : <http://ru.osvita.ua/publishing/urok/>. – Назва з екрана.

Анотація. План-конспект уроку літератури рідного краю на заявлену тему, мета якого - сформуванню уявлення учнів про життя та творчість П. М. Воронька, прищеплювати любов до поезії, казки; розвивати мовлення учнів; виховувати навички культурної поведінки, любов до рідної землі.

12. **Осетрова С. М.** Програма літератури рідного краю. 5 клас / С. М. Осетрова // Освіта Сумщини. – Суми : РВВ КЗ СОІППО, 2014. – № 4. – С 32-38.

Анотація. Об'єктом вивчення стали кращі твори письменників Сумщини. Вивчення літератури рідного краю допоможе учневі зрозуміти особливості творчого стилю кожного із сумських літераторів у письменницькому загалі України.

13. **Осетрова С. М.** Розвиток правової компетентності керівника ЗНЗ / С. М. Осетрова // Актуальні проблеми сучасної науки : збірник наукових праць студентів, магістрантів та молодих дослідників. – Суми, 2015. – С. 111-113.

Анотація. У статті визначаються особливості розвитку правової компетентності сучасного керівника ЗНЗ для забезпечення правових засад діяльності загальноосвітнього навчального закладу.

14. **Осетрова С. М.** Роль нормативно-правового забезпечення в діяльності загальноосвітнього навчального закладу / С. М. Осетрова // Від творчого пошуку – до професійного ставлення: збірник наукових праць студентів, магістрантів та молодих дослідників. – Суми, 2014. – С. 85-87.

Анотація. У статті визначається роль та значимість нормативно-правового забезпечення в діяльності загальноосвітнього навчального закладу.

15. **Провозьон Л. О.** Відмінювання іменників IV відміни. 6 клас. Українська мова. / Л. О. Провозьон // Відкритий урок : розробки, технології, досвід. – К. : ТОВ «Видавництво «Плеяди»». –2015. – № 11-12.

Анотація. План-конспект уроку на заявлену тему, мета якого поглибити знання про іменник, ознайомити з особливостями відмінювання іменників IV відміни; розвивати пізнавальну діяльність, логічне й критичне мислення, творчі вміння й навички, виховувати любов до всього живого, відповідальність за братів наших менших.

16. **Пхенда Л. М.** Тиск : цикл уроків. 8 клас / Л. М. Пхенда // Фізика у школах України: науково-методичний журнал, вкладка «Фаховий сервер» – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – № 21-22 (265-266), 23-24 (267-268), 35-36.

Анотація. У розробці циклу уроків на прикладі вивчення теми «Тиск» розповідається про використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках фізики.

17. **Реп'янська В. А.** Обличчя війни («Мистецтво» 8-й клас) : майстер – клас / В. А. Реп'янська // Науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – С. 11-15.

Анотація. На прикладі наведених уроків з інтегрованого курсу «Мистецтво» (у 8-му класі) , показана система роботи вчителя мистецтва по використанню інтеграційної мистецької освіти у школі.

18. **Реп'янська В. А.** Нескорені душі твої, Україно! («Мистецтво» 8-й клас) : майстер – клас / В. А. Реп'янська // Науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – С. 2-8.

Анотація. На прикладі наведених уроків з інтегрованого курсу «Мистецтво» (у 8-му класі), показана система роботи вчителя мистецтва по використанню інтеграційної мистецької освіти у школі.

19. **Реп'янська В. А.** Ніхто не забутий, ніщо не забуде («Мистецтво» 8-й клас) : майстер – клас / В. А. Реп'янська // Науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – С. 2-7.

Анотація. На прикладі наведених уроків з інтегрованого курсу «Мистецтво» (у 8-му класі) , показана система роботи вчителя мистецтва по використанню інтеграційної мистецької освіти у школі.

20. **Сахарова О. Є.** Сприятливий психологічний клімат в педагогічному колективі – ключова ланка ефективності управління / О. Є. Сахарова // Від

творчого пошуку – до професійного ставлення : збірник наукових праць студентів, магістрантів та молодих дослідників. – Суми, 2014. – С. 100-104.

Анотація. У статті визначено умови та обґрунтовано напрямки формування сприятливого соціально-психологічного клімату в педагогічному колективі навчального закладу.

21. **Сахарова О. Є.** Управління загальноосвітнім закладом на основі людиноцентриського підходу / О. Є. Сахарова // Актуальні проблеми сучасної науки : збірник наукових праць студентів, магістрантів та молодих дослідників. – Суми, 2015. – С. 125-130.

Анотація. У статті розкрито сутність людиноцентриського підходу в управлінні педагогічним колективом загальноосвітнього навчального закладу; висвітлено напрямки управлінської діяльності, які характеризуються передусім гуманістичною спрямованістю індивідуальної управлінської концепції керівника ЗНЗ; обґрунтовано умови ефективного управління, що забезпечують успішність процесів особистісно-професійного розвитку педагогів.

22. **Сахарова О. Є.** Народні колискові пісні. „Ой ти, коте, коточок!”, „Ой ну, люлі, дитя спать”. Колискова пісня в житті дитини. Провідні мотиви колискових, їхні лексичні особливості” з української літератури в 6-му класі [Електронний ресурс] / О. Є. Сахарова // Форум педагогічних ідей «Урок». – 2014. – С. 4. – Режим доступу : <http://ru.osvita.ua/publishing/urok/>. – Назва з екрана.

Анотація. План-конспект уроку на заявлену тему, мета якого - ознайомити учнів із народними колисковими піснями, особливостями цього жанру; розвивати навички виразного читання, культуру зв'язного мовлення, пам'ять, уміння грамотно висловлювати власні думки, почуття, спостереження; виховувати почуття любові до своїх рідних і близьких людей.

23. **Строкіна Л. М.** «Розв'язування задач з теми “Робота й енергія”» : розробка уроку з фізики у 8-му класі [Електронний ресурс] / Л. М. Строкіна // Форум педагогічних ідей «Урок». –2015. – С. 3. – Режим доступу : <http://ru.osvita.ua/publishing/urok/>. – Назва з екрана.

Анотація. План-конспект уроку на заявлену тему з мультимедійною підтримкою (медіапрезентація додається), мета якого - узагальнити й систематизувати знання, уміння й навички, повторити вивчений матеріал, розвивати критичне та логічне мислення; виховувати культуру розумової праці, почуття колективізму, взаємодопомоги, прагнення до вдосконалення знань, умінь і навичок.

24. **Токар Н. М.** Календар здоров'я [Електронний ресурс] / Н. М. Токар, Л. С. Яременко, В. М. Кіндзер, В. О. Венедиктова, І. І. Максименко, Ю.В. Доценко, Н. І. Данілова, О. І. Чорний, Г. О. Літвінова, Г. М. Міщенко // Навчально-методичний посібник – 2014р. – Режим доступу : [//sites.google.com/site/sajtmetodistanazarovoieoleni/osnovi-zdorov-a/tvorca-grupa](https://sites.google.com/site/sajtmetodistanazarovoieoleni/osnovi-zdorov-a/tvorca-grupa) .- Назва з екрана.

Анотація. Посібник допоможе педагогічним колективам методично правильно організувати і провести тематичні тижні в школі, які присвячено проблемі збереження, зміцнення та формування здоров'я дітей та учнівської молоді.

25. Токар Н. М. Тестовий контроль знань [Електронний ресурс] / Н. М. Токар, Л. С. Яременко, В. М. Кіндзер, В. О. Венедиктова, І. І. Максименко, Ю.В. Доценко, Н. І. Данілова, О. І. Чорний, Г. О. Літвінова, Г. М. Міщенко // Методичний посібник – 2015. – Режим доступу : [//sites.google.com/site/sajtmetodistanazarovoieoleni/osnovi-zdorov-a/tvorca-grupa](https://sites.google.com/site/sajtmetodistanazarovoieoleni/osnovi-zdorov-a/tvorca-grupa). – Назва з екрана.

Анотація. У збірці до уваги вчителів та учнів пропонуються варіанти завдань для семестрового оцінювання знань з основ здоров'я учнів 5-6 класів у формі семестрової письмової роботи. Варіанти завдань формувалися до блоків, які складаються з 7- 15 уроків, і можуть включати декілька виділених програмою тем. При визначенні змісту кожного блоку упорядники орієнтувалися на Програми для загальноосвітніх навчальних закладів (Навчальна програма для загальноосвітніх закладів. Основи здоров'я, 5-9 класи. - К. – Ірпінь: Перун. – 2005. Навчальна програма для загальноосвітніх закладів: Основи здоров'я, 5-9 класи. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2013.)

ТРОСТЯНЕЦЬКИЙ РАЙОН

1. **Волочаєва Л. А.** Організація роботи над проблемною темою / Л. А. Волочаєва // Школа : інформаційно-методичний журнал для заступників директорів навчальних закладів. – Київ, 2014. – № 2 (98). – С. 52-57.

Анотація. Стаття пропонує алгоритм роботи над єдиною науково-методичною проблемою педагогічного колективу, розкрито поетапне планування роботи над науково-методичною проблемою з подальшим аналізом результатів діяльності педагогічного колективу. Стаття орієнтована на заступників директорів з навчально-виховної роботи загальноосвітніх навчальних закладів, організаторів методичної роботи у закладах освіти.

2. **Капелько І. І.** Формування ключових компетентностей учнів з використанням нетрадиційних форм навчання на уроках хімії / І. І. Капелько // Хімія : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – № 9-10.

Анотація. У статті на конкретних прикладах розповідається про систему роботи вчителя із використання нетрадиційних форм навчання на уроках хімії.

3. **Капелько І. І.** Періодична система і періодичний закон Д. І. Менделєєва : розробка уроку хімії у 7 класі / І. І. Капелько // Хімія : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 15-16.

Анотація. Публікація представляє авторську розробку педагогом уроку хімії для учнів 7 класу, яка демонструє використання нетрадиційних форм навчання.

4. **Капелько І. І.** Сахароза, її склад, будова, хімічні властивості : розробка уроку хімії в 11 класі / І. І. Капелько // Хімія : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – № 21.

Анотація. Публікація представляє авторську розробку педагогом уроку хімії для учнів 11 класу, яка демонструє використання нетрадиційних форм навчання.

5. **Москальова О. М.** Зошит на друкованій основі з біології для 6 класу / О. М. Москальова – Х. : МЦ «Освіта». – 2015. – 92 с.

Анотація. Зошит на друкованій основі розроблений у відповідності до чинної програми з біології для учнів 6 класу загальноосвітніх навчальних закладів до підручників «Біологія. 6 клас» (групи авторів: І. Ю. Костіков, С.О.Волгін; Л. І. Остапченко, П. Г. Балан, Н. Ю. Матяш). Зошит містить різні типи різнорівневих завдань для закріплення і перевірки знань учнів на різних етапах уроку.

6. **Москальова О. М.** Зошит для лабораторних і практичних робіт з біології. 6 клас / О. М.Москальова – Х. : МЦ «Освіта». – 2015. – 44 с.

Анотація. Зошит містить лабораторні та практичні роботи, виконання яких передбачене чинною програмою з біології для учнів 6 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Зошит розроблений до підручників «Біологія. 6 клас» (групи авторів: І. Ю. Костіков, С.О.Волгін; Л. І. Остапченко, П. Г. Балан, Н. Ю. Матяш). Класичну структуру пропонуваніх лабораторних та практичних робіт доповнюють «німі» ілюстрації, схеми та таблиці.

ЯМПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН

1. **Бондар В. І.** Дж. Г. Байрон «Мазепа» : риси романтичного героя в образі Мазепи, 9-й клас / В. І. Бондар // Зарубіжна література в школі : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015 – № 10-11 (398-399). – С. 26-33.

Анотація. У методичній розробці уроку вчитель використовує інформаційно-комунікаційні технології, інформаційне гронування, бліцопитування за змістом твору поеми, презентацію до уроку, інтерактивні вправи.

2. **Бондар В. І.** Досвід роботи з використання інтерактивних методів навчання в поєднанні з мультимедійними технологіями на уроках світової літератури як засобу підвищення ефективності уроку / В. І. Бондар // Зарубіжна література в школі. Фаховий сервер : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014 – № 23-24 (239-240). – С. 1-9.

Анотація. У статті на конкретних прикладах розкривається система роботи вчителя зарубіжної літератури з підвищення ефективності уроку засобами інтерактивних методів навчання в поєднанні з мультимедійними технологіями.

3. Бондар В. І. Пригоди Тома «Сойєра». М. Твен : Автобіографічні мотиви повісті 5-й клас / В. І. Бондар // Зарубіжна література в школі : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015 – № 11-12 (251-252). – С. 12-14.

Анотація. Цікаво, доступно, відповідно до нової програми, з урахуванням вікових особливостей учнів 5 класу викладено матеріал з теми. Використані різноманітні інтерактивні вправи: «Коло вільних думок», «Бюро знахідок», «Теоретична скринька», робота з портретом письменника, дослідницька робота «Історія створення повісті», інтерактивні прийоми «Запитання – відповідь», «Продовж речення».

4. Бондар В. І. «Євгеній Онегін» О. С. Пушкін : духовний світ головних героїв роману. Євгеній Онегін і Володимир Ленський 9-й клас / В. І. Бондар // Зарубіжна література в школі : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014 – № 7-8 (223-224). – С. 17-19.

Анотація. Методична розробка містить різноманітні інноваційні прийоми: експрес-опитування, «Словесне малювання», «Коло думок», захист міні-проектів, постановка проблемних запитань. Урок має мультимедійний супровід.

5. Лайко І. П. Поняття про мінливість і спадковість. Модифікаційна мінливість / І. П. Лайко // Все для вчителя : інформаційно-практичний бюллетень. – К. : Видавнича група «Позакласний час». – 2014. – № 3. – С. 88-91.

Анотація. У розробці уроку з біології для 11 класу надано інформацію про спадковість і мінливість, які є рушійними силами еволюції; про модифікаційну мінливість, яка має статистичний характер. Матеріал сприяє розумінню учнями того, що організм формується за активної взаємодії генотипу і навколишнього середовища.

6. Медведєва Л. А. Основи здоров'я : уроки за новою програмою. 6 клас / Л. А. Медведєва, І. І. Дмитрусь, Н. А. Черненко. – К. : Шкільний світ. – 2014. – С. 112.

Анотація. Посібник містить розробки уроків з основ здоров'я для 6-го класу з розділів «Здоров'я людини», «Фізична складова здоров'я», «Психічна та духовна складова здоров'я».

7. Охременко Н. О. Розвиток креативного мислення учнів у процесі пізнавальної діяльності / Н. О. Охременко // Фізика в школах України. Позакласна робота : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – № 6. – С.11.

Анотація. У статті описані сучасні підходи до організації процесу навчання, формування креативного мислення учнів у процесі пізнавальної діяльності.

8. **Охременко Н. О.** Дидактична евристика в системі креативної освіти (з елементами колаборативної роботи) : майстер-клас «Фізика – це звичка постійно мислити» / Н. О. Охременко // Творчий розвиток учнів на уроках фізики : збірник статей / Упоряд. : В. М. Карпуша. – Суми : РВВ КЗ СОІППО. – 2015. – С.68.

Анотація. У статті представлено майстер-клас для вчителів фізики з елементами колаборативної роботи, як метод навчання педагогів; розкрито прийоми та методи спостереження й дослідження, розвитку творчого мислення, активізації креативного мислення та застосування елементів психотерапії під час спостережень та експериментально-дослідницької діяльності.

9. **Фокіна Т. Д.** На смак слова... : позакласний захід для учнів 8-11 класів / Т. Д. Фокіна // Все для вчителя : інформаційно-практичний бюлетень. – К. : Видавнича група «Позакласний час». – 2014. – С. 95-99.

Анотація. Ця робота є прикладом проектної діяльності учнів 9-11 класів і представляє собою результат дослідження життя і творчості поета та перекладача, нашого земляка, Миколи Лукаша. У роботі висвітлено біографію поета, його перекладацьку діяльність, поетичну творчість. Проект спрямований на виховання патріотичних почуттів учнів, пробуджує бажання краще пізнати своїх земляків.

10. **Щербина О. В.** Україна в період загострення кризи радянської системи (середина 60-х – середина 80-х рр. ХХ ст.). Історія України. 11 клас / О. В. Щербина // Історія та правознавство : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015 – № 10-11 (398-399). – С. 26-33.

Анотація. Розробка уроку містить різноманітні розвивальні навчальні інноваційні завдання і вправи: мультимедійна презентація, робота з аудіоджерелами, інтерактивні вправи «Понятійне лото», «Портретна галерея», «Тестодром», «Історичне казино», «Інтернет-новини». Усі завдання сприяють розвитку творчості та самостійності учнів.

М. ГЛУХІВ

1. **Ащеулова І. П.** Природа Антарктиди / І. П. Ащеулова // Все для вчителя : інформаційно-практичний бюлетень. – К. : ТОВ "Редакція газети "Позакласний час". – 2015. – № 1. – 51 с.

Анотація. Розробка уроку в 7 класі з розділу «Природа материків». Урок передбачає об'єднання учнів у групи для розв'язання відповідних завдань, з використанням елементів рольової гри. Матеріал уроку доцільно використовувати при застосуванні мультимедійної презентації, відео матеріалів.

2. **Ащеулова І. П.** Екологічний стан та перспективи заповідання лісового урочища Борок / І. П. Ащеулова // Проблеми відтворення та

охорони біорізноманіття України : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Полтава : Астроя, 2015. – 80 с.

Анотація. У статті висвітлені результати власних досліджень: проаналізовано видове багатство та різноманіття лісового урочища Борок, вказаний життєвий стан сосни звичайної (Pinus sylvestris) за комплексом ознак (хвої, пагонів, станом крони), визначено рясність та проективне покриття рослини Червоної книги плауна річного (Lusorodium annotinum). Запропоновані відповідні заходи для створення заповідної території на місці урочища Борок.

3. Ащеулова І. П. Міське і сільське розселення. Урбанізація та її особливості в різних типах країн / І. П. Ащеулова // Все для вчителя : інформаційно-практичний бюлетень. – К.: ТОВ "Редакція газети "Позакласний час". – 2014. – № 2. – С. 62-64.

Анотація. Розробка уроку в 10 класі з розділу «Населення світу» за чинною програмою з використанням проблемних та творчих завдань, інтерактивних вправ. Вивчення нового матеріалу потребує об'єднання учнів у групи для вирішення відповідних завдань з діаграмами, таблицями, картами атласу та додатково літературою. Актуалізація та закріплення знань передбачає використання методу «Мікрофон», «Продовжи речення», тестові завдання.

4. Ащеулова І. П. Стійкість липи серцелистої до умов урбанізованого середовища / І. П. Ащеулова // Біорізноманіття України в світлі ноосферної концепції академіка В.І.Вернадського : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Полтава : Астроя. – 2014. – 73 с.

Анотація. У статті викладені результати власних спостережень, показана структура розміщення та видовий склад зелених насаджень міста Глухова, опрацьовані результати фенологічних спостережень за липою серцелистою (Tilia cordata) у різних зонах міста та висвітлені результати досліджень стану листків липи серцелистої.

Дана стаття може використовуватися на уроках екології, біології, географії та в гуртковій роботі.

5. Ащеулова І. П. Тенденції у стані здоров'я населення Сумської області / І. П. Ащеулова // Науково-методичне забезпечення наряду підготовки «Здоров'я людини : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції». – Полтава : Астроя. – 2014. – 20 с.

Анотація. Стаття висвітлює основні екологічні фактори, що негативно впливають на стан здоров'я населення Сумської області. Вказані найбільш поширені хвороби в регіоні та зроблений порівняльний аналіз із станом здоров'я населення в Україні. Висвітлена тенденція змін захворюваності протягом останніх років.

Матеріали статті можуть використовуватися на уроках географії, біології, екології.

6. Ащеулова І. П. Аналіз стану здоров'я населення Глухівського району Сумської області / І. П. Ащеулова, Н. В. Шилова, О. В. Кузеванова //

Науково-методичне забезпечення напряму підготовки «Здоров'я людини : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції». – Полтава : Астроя. – 2014. – 17 с.

Анотація. У статті наведено фактори, що зумовлюють негативні тенденції стану здоров'я України та хвороби, що складають основу структури захворюваності населення всіх регіонів країни і, зокрема жителів Глухівського району. Автори аналізують динаміку захворюваності населення Глухівського району та міста Глухова за період з 2009 по 2013 роки.

Матеріали статті можуть використовуватися для широкого кола читачів, а також на уроках біології, географії, хімії.

7. **Давиденко Н. О.** Галицько-Волинська держава за наступників Данила Романовича / Н. О. Давиденко // Все для вчителя : інформаційно-практичний бюлетень . – К. : ТОВ "Редакція газети "Позакласний час". – 2014. – № 12. – С. 7-8.

Анотація. Методична розробка уроку з історії України для 9 класу складена в цікавій формі, з використанням інтерактивних методів навчання, укладена відповідно до нової навчальної програми з історії 2013 року.

8. **Давиденко Н. О.** Українське національне відродження в західноукраїнських землях / Н. О. Давиденко // Все для вчителя : інформаційно-практичний бюлетень. – К. : ТОВ "Редакція газети "Позакласний час". – 2014. – № 1. – С. 68-70.

Анотація. Методична розробка уроку з історії України для 9 класу містить елементи технології критичного мислення з використанням різних інтерактивних методів навчання.

9. **Кузеванова О. В.** Вплив забруднювачів повітря на здоров'я людини / О. В. Кузеванова // Біорізноманіття України в світлі ноосферної концепції академіка В. І. Вернадського : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції . – Полтава : Астроя. – 2014. – 181 с.

Анотація. Дана стаття детально висвітлює класифікацію забруднювачів повітря в залежності від їх шкідливості. Наводяться беззаперечні докази негативного впливу забруднювачів повітря на стан здоров'я населення. Висвітлюються причини потрапляння у повітря шкідливих речовин та шляхи запобігання забрудненню.

Матеріали статті можуть використовуватися на уроках хімії, екології, в гуртковій роботі «Юний хімік».

10. **Майборода О. В.** Роль краєзнавчого матеріалу у формуванні соціокультурної компетенції учнів / О. В. Майборода // Методичне видання «Методична скарбничка педагога». – Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД». – 2015. – 41 с.

Анотація. У статті на конкретних прикладах розкрито роль краєзнавчого матеріалу в системі етнолінгводидактики, окреслено основні напрямки розвитку креативного мислення учнів на уроках рідної

мови, ідентифікації школярів як достойних нащадків своїх предків. Наведено приклади форм і методів, що є найбільш ефективними для формування лінгвокраєзнавчої компетентності учнів.

11. **Матосова А. М.** «Щоденник» О. Довженка – документ доби про трагічну долю України та її синів : урок–дискусія за технологією критичного мислення / А. М. Матосова // Українська література в загальноосвітній школі : науково- методичний журнал. – К. : ТОВ « Задруга». –2014. – № 1. – 30 с.

Анотація. Представлений урок спонукає старшокласників до критичного осмислення прочитаного матеріалу, переосмислення процесів становлення демократії в Україні, національної свідомості й гідності українців, сприяє пошуковій та дослідницько-експериментальній діяльності учнів на основі епістолярної спадщини О. Довженка.

12. **Скрипниченко Н. О.** Використання інтерактивних методів навчання на уроках англійської мови у середній школи / Н. О. Скрипниченко // Мовна освіта в Україні і за кордоном: тенденції, реалії і перспективи розвитку : матеріали міжрегіональної науково-практичного семінару – Глухів : РВВ ГНПУ імені О. Довженка. – 2014. – 49 с.

Анотація. У статті описано досвід використання інтерактивних методів навчання на уроках англійської мови з метою активізації процесів пізнання учнів середньої школи. Використання інтерактивних методів навчання спонукає не лише учня, але й вчителя до постійної творчості, сприяє розвитку педагогічних здібностей, орієнтує на пошук унікальних якостей школярів, особливостей їх мислення.

13. **Суровицька М. П.** Вплив гри на розвиток особистості молодших школярів / М. П. Суровицька // Молодь і ринок : науково-педагогічний журнал . – Дрогобич :ТОВ «КОЛО». – 2014. – № 2. – 170 с.

Анотація. Стаття присвячена вивченню впливу гри на розвиток та формування особистості молодших школярів. Використання ігор у початковій школі дозволяє значно інтенсифікувати навчальний процес, досягти кращого засвоєння навчального матеріалу учасникам гри, вирішити виховні та розвиваючі завдання навчальної діяльності. У статті обґрунтована необхідність вдумливого ставлення до проблеми використання ігор у навчанні та формуванні пізнавальних інтересів учнів початкових класів.

14. **Федосенко Л. І.** Оптимізація процесу навчання у навчально-пізнавальній активності учнів на уроках англійської мови / Л. І. Федосенко // Мовна освіта в Україні і за кордоном: тенденції, реалії і перспективи розвитку : матеріали міжрегіональної науково-практичного семінару. – Глухів : РВВ ГНПУ імені О. Довженка. – 2014. – 62 с.

Анотація. У статті проаналізовано стан активності навчально-пізнавальної діяльності учнів та розглянуто проблеми формування активності їх навчально-пізнавальної діяльності. Мета діяльності вчителя: всебічний розвиток кожного учня, оптимізація та

інтенсифікація педагогічного процесу шляхом підвищення ефективності уроку за рахунок впровадження у навчальний процес видів пізнавальної діяльності з опорою на узагальнені наочні орієнтири і розроблені адекватні організаційні форми, методи, прийоми навчання.

15. **Шилова Н. В.** Питання біоетики у шкільному курсі біології / Н В. Шилова // Біорізноманіття України в світлі ноосферної концепції академіка В. І. Вернадського : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Полтава : Астроя. – 2014. – 181 с.

Анотація. Стаття розкриває поняття біоетики та проблеми, що вона розглядає. Автор розкриває суть завдань, що стоять перед учителем у вихованні гуманної особистості. Наведено приклади біоетичних питань, що можуть бути розглянуті під час вивчення відповідних тем з курсу біології 9 класу.

16. **Яненко А. Л.** Особливості роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в загальноосвітній школі / А. Л. Яненко, Гончаренко Н. І. // Актуальні проблеми соціального включення в європейській освітній простір: матеріали міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції / Уклад. Л. І. Міщик, Л. В. Сапсаєнко, Г. С. Халімоненко; заг. ред. Л. І. Міщик (Глухів, 18-19 вересня 2014 р) – Глухів : РВВ Глухівського НПУ ім. О. Довженка. – 2015. – 88 с.

Анотація. У статті, що представлена в збірнику «Актуальні проблеми соціального включення в європейській освітній простір», розглядаються проблеми, особливості та специфіка роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в загальноосвітній школі, досвід роботи з такими дітьми. Стаття адресована науковцям, викладачам, аспірантам, студентам, педагогам, а також усім тим, хто цікавиться проблемами соціального включення.

м. КОНОТОП

1. **Біла В. О.** Дидактичне забезпечення 7 класу. Нова програма / В. О. Біла, Т. А. Білецька, І. М. Бойко, Т. В. Кривогуз, К. В. Ялова // Хімія. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – Вип. 11 (115). – 112 с.

Анотація. Запропонований збірник містить методичні рекомендації та дидактичні матеріали до викладання хімії в 7 класі за новим Державним стандартом і програмою. Посібник пропонує: новий набір дидактичних матеріалів: тести, самостійні роботи, практичні роботи, контрольні й тематичні для використання під час уроків хімії в 7 класі; приблизний розподіл годин усіх тем програми на підтеми для тематичного оцінювання; базові знання, обов'язкові результати навчальних досягнень учнів та критерії оцінювання.

2. **Юрченко О. М.** Аналіз досліджень проблеми самозбереження в педагогічній теорії та практиці / О. М. Юрченко // Педагогічні науки : теорія,

історія, інноваційні технології: науковий журнал – Суми, 2015 – № 1 (45), 2015. – С. 192 – 200

Анотація. Автором статті визначено сутність поняття «технології самозбереження», виокремлено актуальні ідеї поліпшення роботи вчителів до застосування самозберезувальних технологій у освітньому просторі.

3. Юрченко О. М. Упровадження технологій самозбереження в методичну роботу шкіл / О. М.Юрченко // Нові технології навчання : науково- методичний вісник – Агроосвіта, 2015 – № 84 – С. 163 – 165

Анотація. Автор наголошує на існуванні об'єктивної потреби в підвищенні ефективності роботи вчителів з формування самозберезувальних навичок у молодших школярів через суттєві зміни в організації та здійсненні міської методичної роботи з питань самозбереження суб'єктів освітньої діяльності.

4. Юрченко О. М. Роль учителів початкових класів у формуванні в учнів навичок догляду за репродуктивними органами / О. М. Юрченко // Актуальні проблеми здоров'язбереження в Україні і : педагогічні та методичні проблеми репродуктивного здоров'я : матеріали міжнародного науково-практичного семінару (24 квітня 2014 р.). – Київ, 2014. – С. 120-124.

Анотація. Питання догляду за репродуктивними органами не має бути забороненим в початковій школі. Саме вчитель може стати зв'язуючою ланкою між батьками та учнями у подоланні психологічного бар'єру та у толерантному викладенні матеріалу з цієї проблеми.

5. Юрченко О. М. Педагогічні умови впровадження технологій самозбереження в навчальному просторі початкової школи / О. М. Юрченко // Реалізації Державного стандарту за сучасним науково-методичним забезпеченням початкової школи : виступ на обласному семінарі (8 жовтня 2014 р.). – Суми, 2014. – С. 7.

Анотація. Автором визначено педагогічні умови впровадження технологій самозбереження та представлено практичні вправи, що допоможуть учителям початкової школи у створенні уроків самозберезувального характеру та стануть цікавими для їхніх учнів.

6. Юрченко О. М. Ретроспективний аналіз шляхів формування теорії самозбереження та їх вплив на сучасну освіту / О. М. Юрченко // Придніпровські соціально-гуманітарні читання : матеріали Дніпровської сесії III Всеукраїнської науково-практичної конференції. з міжнародною участю (29 листопада 2014 р.): у 2 Ч. – Дніпропетровськ. – 2014 – Ч. 2 – С. 36-38.

Анотація. Автором висвітлено головні напрями розвитку поглядів людства на ставлення до власного життя та здоров'я в контексті історичного процесу.

7. Юрченко О. М. Зміст і форми міської методичної роботи з розвитку готовності педагога до застосування методів впровадження технологій самозбереження / О. М. Юрченко // Освітні інновації: філософія, психологія,

педагогіка : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (3 грудня 2015 р.): у 4 Ч. – Суми, 2014 – Ч. 2 – С. 163 – 166.

Анотація. Автором заакцентовано увагу на тому, що робота методичного об'єднання вчителів міста – один з основних компонентів системи підвищення кваліфікації, важлива ланка в системі безперервної освіти, сходинка для збудження творчого потенціалу педагогів. У статті визначено найпродуктивніші форми роботи для реалізації мети діяльності методичного об'єднання.

8. Юрченко О. М. Формування ціннісного ставлення вчителя поч. класів до власного здоров'я під час професійної діяльності / О. М. Юрченко // Компетентнісно зорієнтована освіта : якісні виміри : виступ на міжнародній науково-практичній конференції (14 травня 2015р.). – Київ, 2015. – 4 с.

Анотація. Автором зазначено, що результати професійної діяльності вчителя початкових класів прямо залежить від ціннісного ставлення до власного здоров'я. Учитель, який не здатен піклуватися про власне здоров'я (насамперед психічне і соціальне) не в змозі навчити цьому своїх учнів.

м. ЛЕБЕДИН

1. Безугла І. Д. Організація проектної діяльності вихованців в умовах позашкільного навчального закладу / І. Д. Безугла // Методичні рекомендації. – Лебедин : Центр позашкільної освіти, 2014. – 98с.

Анотація. Збірник містить теоретичні та практичні матеріали щодо організації проектної діяльності вихованців в умовах позашкільного навчального в гуртках туристсько-краєзнавчого напрямку. Додатками подані розроблені проекти та пам'ятки щодо роботи над проектами, що будуть корисними для педагогів і вихованців у плані організації такої форми роботи.

Адресований керівникам гурткової роботи, вихованцям гуртків позашкільних навчальних закладів, учням загальноосвітніх шкіл, вчителям історії, природознавства, географії.

2. Бойко І. І. Поєднання ІКТ зі змістом музично-художньої діяльності / І. І. Бойко // Навчальний посібник. – Лебедин, 2014. – 160 с.

Анотація. Навчальний посібник містить сценарії, дидактичні ігри, творчі завдання, інтегровані конспекти занять для дітей молодшого та старшого дошкільного віку та допоможе педагогам урізноманітнити, осучаснити систему виховання й розвитку дитини.

3. Бойко І. І. Родинне свято зі старшими дошкільнятами. Хай міцніше дерево родинне / І. І. Бойко // Дошкільне виховання: щомісячний науково – методичний журнал. – К.: Видавництво «Світич». – 2015. – № 12. – С. 32-34.

Анотація. У сценарії родинного свята реалізовано сучасний підхід до співпраці з родиною: перетворення батьків зі сторонніх спостерігачів на

безпосередніх учасників виховного заходу. Свято можна провести взимку чи навесні, приурочивши до Дня матері чи Дня сім'ї.

4. Бондаренко С. О. «Принцип парності» : розробка заняття Курс за вибором «Подільність цілих чисел» / С. О. Бондаренко // Математика в школах України. Позакласна робота. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – № 1 (37).

Анотація. У розробці заняття на конкретних прикладах розповідається про застосування «принципу парності» до розв'язування олімпіад них задач різного рівня складності.

5. Діденко Л. О. Воєнна тематика у кіноповісті О. Довженка «Україна в огні» / Л. О. Діденко, І. С. Парфило // Філологічні науки : сучасні тенденції та фактори розвитку : матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Одеса : Південноукраїнська організація «Центр філологічних досліджень». – 2014. – С. 8-11.

Анотація. У статті висвітлено результати дослідження інтерпретації війни у повісті О.Довженка «Україна в огні», що дозволили авторам з'ясувати індивідуальні мовні особливості митця в розкритті теми достовірних відомостей про війну.

6. Замбровська Ю. Л. «Каравели» Юрія Клена : симбіоз античних традицій і української культури / Ю. Л. Замбровська // Мова та література у проекції різних наукових парадигм : матеріали VI Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (Старобельськ, 11 березня 2015 р.). – 2015. – С.134-137.

Анотація. У статті осмислено основні аспекти поетичної збірки Юрія Клена «Каравели» як прикладу органічного поєднання європейської лицарської романтики, її античних традицій з київською та власне українською культурою, проаналізовано основні композиційні ідеї розділів збірки.

7. Звоновська О. І. Деякі аспекти з проблеми виявлення обдарованих дітей / О. І. Звоновська // Обдарована молодь – успішна держава : матеріали обласної науково-практичної конференції. – Суми : РВВ КЗ СОІППО. – 2014. – С. 90-93.

Анотація. У статті автор розкриває специфіку виявлення та підтримки обдарованої учнівської молоді, проблеми розвитку творчих обдарувань школярів, сучасні погляди на психолого-педагогічний супровід роботи з обдарованими дітьми.

8. Лисянська Л.О. Часу марно не втрачась – бесіду ведем за чаєм : заняття для старших дошкільнят / Л. О. Лисянська // Дошкільнє виховання : щомісячний науково – методичний журнал. – К. : Видавництво «Світич». – 2015. – № 11. – С. 32-33.

Анотація. Заняття приурочене до Міжнародного дня чаю, що відзначається 15 грудня. Метою заняття є розширення уявлення малят про навколишній світ шляхом цікавої бесіди про найдавніший напій – чай.

Така бесіда створить теплу атмосферу в колі малят і надихне їх на творчість та допоможе закріпити навички практичного життя.

9. **Лихина І. І.** Підводне царство : заняття для дітей старшого дошкільного віку [Електронний ресурс] / Лихина І. І. // Учительський журнал он-лайн. – Х. : Видавнича група «Основа» – 2014.– Режим доступу : <http://teacherjournal.com.ua/doshklnij-navchalnij-zaklad/27034-zanyattya.html>. – Назва з екрана.

Анотація. Заняття з художньо-продуктивної діяльності – особлива форма організації роботи з дошкільниками. Краса підводного царства пробуджує у дітей потяг до творчості, до створення робіт за допомогою нетрадиційних технік образотворчої діяльності.

10. **Лихина І. І.** Стежинами здоров'я : заняття для дітей старшого дошкільного віку [Електронний ресурс] / І. І. Лихина // Учительський журнал он-лайн. – Х. : Видавнича група «Основа» – 2014. Режим доступу : <http://teacherjournal.com.ua/component/search/?searchword=Лихина+Ірина&ordering=&searchphrase=all>. – Назва з екрана.

Анотація. Це заняття дає змогу вихованцям пережити безліч позитивних емоцій. Діти досліджують, грають, читають вірші, експериментують.

11. **Лісна Л. І.** Народний календар Українські народні обереги / Л. І. Лісна // Навчальний посібник. – Лебедин, 2015. – 36 с.

Анотація. Матеріали посібника стануть в нагоді вихователям ДНЗ, батькам, студентам педагогічних училищ та інститутів, допоможуть обрати форми роботи з дошкільниками по ознайомленню з народним календарем, українськими народними оберегами.

12. **Лісна Л. І.** Перспективне планування спостережень протягом року в старшій групі / Л. І. Лісна // Навчальний посібник. – Лебедин, 2015. – 26 с.

Анотація. Матеріали посібника стануть в нагоді вихователям ДНЗ, батькам, студентам педагогічних училищ та інститутів, допоможуть у плануванні спостережень протягом року у старшій групі.

13. **Логвиненко Н. М.** Ефективна організація науково-дослідної роботи молодого науковця – крок до успішного наукового відкриття / Н. М. Логвиненко // Обдарована молодь – успішна держава : обласна науково-практична конференція. – Суми, 2014. – С. 145-147.

Анотація. У статті розглянуті ефективні шляхи організації науково-дослідницької роботи учнів з англійської мови.

14. **Логвиненко Н. М.** Міста та визначні місця України / Н. М. Логвиненко // Англійська мова та література : фаховий журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – С. 25-31.

Анотація. Урок з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

15. **Мокляк А. А.** Святкуємо обжинки / А. А. Мокляк // Розкажіть онуку. – К. : ТОВ «Редакція освітянських видань». – 2015. – № 7. – С. 9.

Анотація. Відродження історичної свідомості, традицій і звичаїв українського народу, його національно-етнографічних особливостей є одним з важливих завдань успішного виховання підростаючого покоління. Дана розробка має на меті допомогти побудувати та провести виховний захід так, щоб він був веселим, цікавим і, разом з тим, знайомив з історичними та духовними коренями українського народу, виховував повагу до рідної мови, народної мудрості.

16. **Овчаренко Н. В.** Харчування. Продукти харчування. (5 кл.) за підручником А. Несвіт / Овчаренко Н. В. // Англійська мова і література : фаховий журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – С. 33-36.

Анотація. Конспект уроку є прикладом використання на уроці мультимедійної презентації, моделювання мовленнєвої ситуації, використання сайту вчителя та освітнього Інтернет - ресурсу.

17. **Озерна З. С.** Упровадження особистісно-зорієнтованого навчання на уроках української мови та літератури / З. С. Озерна // Нове та традиційне у дослідженнях сучасних представників філологічних наук : матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Одеса : Південноукраїнська організація «Центр філологічних досліджень». – 2014. – С. 12-16.

Анотація. У статті на конкретних прикладах висвітлюється система роботи вчителя української мови та літератури, обґрунтовується зміст і методи навчально-виховного процесу, спрямованого на розвиток особистості учня як умови забезпечення пріоритетного розвитку людини.

18. **Осьмачко О. І.** Людина починається з добра : заняття-розвага для дітей старшого дошкільного віку [Електронне видання] / О. І. Осьмачко // Учительський журнал он-лайн. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – Режим доступу : <http://teacherjournal.com.ua/doshklnij-navchalnij-zaklad/28516-zanyattya-rozvaga.html>. – Назва з екрана.

Анотація. Конспект заняття-розваги дає можливість поринути у вир пригод і перетворень. Діти залюбки розв'язують запропоновані завдання, складають речення, описові розповіді, казкові історії.

19. **Піскова І. М.** Наші гості – лісові звірята : матеріал для вихователів дітей раннього віку [Електронне видання] / І. М. Піскова // Учительський журнал он-лайн. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – Режим доступу : <http://teacherjournal.com.ua/doshklnij-navchalnij-zaklad/30706-zanyattya-qnash-gost-lsov-zvryataq.html>. – Назва з екрана.

Анотація. Конспект заняття допоможе педагогам організувати малят до спільної організованої діяльності з формування сенсорних еталонів, до прояву самостійності та наполегливості.

20. **Плужник Л. С.** Рідна домівка, рідна сім'я, тут виростає доля моя...: свято до Міжнародного дня сім'ї / Л. С. Плужник // Виховна робота в школі: науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – 17 с.

Анотація. У сценарії шкільного свята цікаво й оригінально розкриваються основні теми виховної роботи з родинного та громадянського виховання. Рекомендовано для заступників директора з виховної роботи, класних керівників, педагогів-організаторів.

21. **Тарасенко А. О.** Цікаві свята для малят : навчальний посібник / А. О. Тарасенко – Лебедин, 2013. – С. 78

Анотація. Даний посібник призначений для роботи педагогам, батькам, студентам педагогічних училищ з дітьми від 3-х років і старше. Збірка узагальнених сценаріїв свят допоможе музичним керівникам і вихователям побудувати систему виховання й розвитку дітей засобами музичного мистецтва в гармонії з розвитком дитячої особистості, їх власного «Я».

22. **Ткаченко П. І.** Вправи з розвитку навичок швидко читання (1-2класи) / П. І. Ткаченко // Початкове навчання та виховання : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 28-29 – С. 50-60.

Анотація. Підібрані вправи допоможуть учителеві правильно побудувати та спрогнозувати роботу з розвитку навички читання. Ігровий характер завдань, їх невеликий обсяг та різноманітність форм, доступний дітям зміст допоможуть сформувати в учнів позитивне ставлення до читання, бажання самостійно працювати над удосконаленням власної техніки читання.

23. **Ткаченко П. І.** Пізнавальні завдання для формування екологічної культури учнів / П. І. Ткаченко // Початкове навчання та виховання : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 31-32. – С. 40-52.

Анотація. У матеріалах пропонується добірка вправ для інтелектуального самовдосконалення учнів. Розв'язування цих завдань вимагає творчої самостійної пошукової діяльності учнів, застосування здобутих знань у нових навчальних ситуаціях, уміння критично мислити, оригінальності, винахідливості.

24. **Фролова Т. І.** Модель естетичного виховання підлітків. Моделювання естетичного навчально-виховного процесу у взаємодії загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів / Т. І. Фролова, С. М. Стрельник. // Взаємодія загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів в естетичному вихованні підлітків : збірник наукових матеріалів регіонального круглого столу [за заг. ред. к. пед. наук, доцента Л. В. Серих]. (Суми, 04 листопада 2014 р.) – Суми : РВВ КЗ СОІППО, 2014. – С. 23-26.

Анотація. У статті представлені результати науково-дослідної роботи «Взаємодія загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів в естетичному вихованні підлітків», виконаної учасниками експериментальної роботи Лебединської ЗОШ I-III ступенів №3, зокрема презентований опис моделі естетичного виховання підлітків навчального закладу.

25. **Фролова Т. І.** Міжнародні організації на підтримку освітньої політики збереження здоров'я дітей / Т. І. Фролова // Педагогічна трибуна, 2014. – № 10. – С. 10-11.

Анотація. У статті представлені результати участі Лебединської загальноосвітньої школи I-III ступенів №3 у Всеукраїнському семінарі з проблеми профілактики наркоманії у превентивній освіті з батьками.

м. ОХТИРКА

1. **Гопко З. Г.** Використання якісних проблемних задач для розвитку творчих здібностей учнів / Гопко З. Г. // Творчий розвиток учнів на уроках фізики : збірник статей / Упоряд. : В. М. Карпуша]. – Суми : РВВ КЗ СОІППО, 2015. – 76 с.

Анотація. У статті пропонується добірка якісних завдань до різних розділів, які можна використати як проблемні на різних етапах уроку та викликати здивування учнів, мотивувати та стимулювати навчання.

2. **Грищук Л. М.** Мнемотехніка як ефективний засіб засвоєння інформації на уроках англійської мови / Л. М. Грищук // Teacher Training in the Application of Modern Technology Resources for Instructional Design aimed at Building Language Skills. – Buchach. – 2015.

Анотація. У статті на конкретних прикладах розглянуті прийоми й методи мнемотехніки та доцільність і результативність їх використання на уроках англійської мови

3. **Макаренко Р. В.** Доки СНІД не зупинив нас / Р. В. Макаренко // Методичний посібник. Серія «Класний керівник». Години спілкування. 9-11 класи / Уклад. В. М. Андрєєва. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – 128 с.

Анотація. У розробці виховного заходу з метою попередження захворювання на СНІД підібрано поради батькам щодо статевого виховання дітей у сім'ї, висвітлено історичні аспекти виникнення Червоної стрічки.

4. **Мироняк О. В.** «Я європеєць на ґрунті українському!» через діяльність євроклубу «ЄвроStella» : методична модель роботи зі здібними та обдарованими учнями Охтирської гімназії / О. В. Мироняк // Обдарована молодь – успішна держава : збірник матеріалів науково-практичної конференції. – Суми : РВВ КЗ СОІППО. – 2014.

Анотація. У статті на прикладі діяльності євроклубу «ЄвроStella» Охтирської гімназії показані принципи формування європейських цінностей учнівської молоді на ґрунті українському.

5. Чергінець І. П. Готуємося до олімпіади з математики / І. П. Чергінець // Інформаційно-методичний збірник / Упоряд. Т. В. Світлова. – Суми : РВВ КЗ СОІППО, 2014. – 64 с.

Анотація. У збірнику розроблено рекомендації щодо підготовки учнів до III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з математики. З метою підготовки учнів до олімпіади виділено рекомендовані для опрацювання учнями теми, розглянуто теоретичний матеріал з даних тем, приклади розв'язування задач різної складності та складено ряд задач для самостійного розв'язання.

м. РОМНИ

1. Arthur, Proydakov. The features of urban text in the collection of essays "Here was buried Fantomas" by Yuri Andrukhovych// European Journal of Literature and Linguistics, «East West» Association for Advanced Studies and Higher Education GmbH. – Vienna. – 2015. – № 3. — pp. 18-21.

Анотація. У статті розглядаються особливості створення урбаністичного тексту, що знайшли своє відображення у збірнику есеїв "Тут похований Фантомас" Юрія Андруховича. Автор звертає увагу на особливу роль складових урбаністичного тексту, що містять завуальовану смислову та кодову інформацію, що виступає у єдності із семантичною сферою. У роботі зроблено акцент на розкритті ролі міста та часово-просторових площин в обумовленні структурної єдності аналізованого твору.

2. Бабинець О. Ж. Де козак там слава / О. Ж. Бабинець // Все для вчителя. – 2014. – № 8. – С. 55-57.

Анотація. Розробка сприяє вивченню героїчного історичного минулого України, виховує патріотів нашої Батьківщини, вчить учнів робити проекти, виробляє навички роботи в Інтернеті, створювати презентації.

3. Зеленська В. В. Формування екологічної свідомості особистості як засіб розвитку творчої компетентності та формування трудових навичок і вмінь учнів / В. В. Зеленська // Матеріали педагогічних читань ІХ Всеукраїнського зльоту учнівських лісництв загальноосвітніх і позашкільних закладів (08-11 вересня р.). – Хмельницький : Видавництво «Поліграфіст». – 2015.– С. 131.

Анотація. У статті на конкретних прикладах розповідається про роль позакласної виховної роботи у розширенні й поглибленні знань учнів, розвитку їх творчих здібностей, використовуючи різноманітні інноваційні методичні прийоми та засоби стимулювання, враховуючи вікові особливості дитини.

4. **Клишко Т. В.** My timetable and favourite lesson (за підручником О. Д. Карп'юк, Н. О. Когут для 4 класу спецшкіл з поглибленим вивченням англійської мови) / Т. В. Клишко // Англійська мова та література : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 24. – С. 15-17.

Анотація. Матеріал уроку сприяє розвитку навичок аудіювання та діалогічного мовлення учнів, заохочує до вивчення англійської мови та розширює знання учнів про школи в Британії та Україні.

5. **Клишко Т. В.** Spring is Coming / Т. В. Клишко // Англійська мова та література : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 6. – С. 36-39.

Анотація. Позакласний захід спрямований на виховання в учнів почуття поваги та любові до природи, розвиток навичок декламування та акторської майстерності.

6. **Коцупій Т. О.** «Подорож у казкову країну. Дієслово» / Т. О. Коцупій // Все для вчителя. – 2014. – № 9. – С. 61- 63.

Анотація. Збірка містить дидактичні матеріали до уроків української мови та позакласної роботи для вчителів початкових класів. Сприяє розвитку пізнавальних інтересів, засвоєнню та закріпленню теми «Дієслово».

7. **Литвиненко С. М.** Організація естетичного виховання в школі / С. М. Литвиненко // Сучасна наука : погляд молодих : збірник наукових праць студентів, магістрантів та молодих дослідників. – Суми : РВВ КЗ СОІППО, 2015. – С. 65.

Анотація. У статті розкриті основні шляхи процесу естетичного виховання учнів школи. Форми роботи продемонстровані в урочній, позаурочній та позашкільній діяльності, яка є невід'ємно пов'язана зі школою.

8. Водойми України – каркас національної мережі : фотоальбом. / **О. Байрак, М. Богомаз, М. Борисенко, В. Литовка (фото)** // ПП Дивосвіт. – 2014.

Анотація. Серія фотоальбомів «Заповідні місця України» через світлини показує природно-заповідні багатства України та наголошує на необхідність їх збереження. Фотоматеріали про водойми Сумщини надано В.В. Литовкою.

9. **Литовка В. В.** Вода – основа буття. / В. В. Литовка // Вісті Роменщини. – 2014. – № 33 (16 серпня 2014р.). – С. 8.

Анотація. Проаналізовано сучасний стан водойм Роменщини та проблему збереження водних ресурсів в регіоні, а також шляхи її вирішення на регіональному рівні. Пропонується до охорони водних багатств залучати школярів.

10. **Литовка В. В.** Експериментальний освітній проект «Смарагдова мережа в Україні» / Викладання біології та екології у 2014-2015

навчальному році. Методичні рекомендації вчителям загальноосвітніх навчальних закладів. / Укл. В. М. Успенська. – Суми : РВВ КЗ СОІППО. – С. 70-72.

Анотація. Інформація про участь освітян у проекті Ради Європи і Європейського Союзу «Смарагдова мережа». Проект містить освітньо-виховну складову і спрямований на євроінтеграційний вектор розвитку України.

11. **Литовка В. В.** Євроінтеграція через Смарагдову мережу. / В. В. Литовка // Вісті Роменщини. – 2014. – № 48 (29 листопада 2014 р.). – С. 1.

Анотація. Україна вже давно прагне інтегруватися в європейський простір завдяки екологічній складовій. Стаття знайомить пересічного мешканця із євроінтеграційним вектором України через реалізацію міжнародного екологічного проекту «Смарагдова мережа».

12. **Литовка В. В.** Загадочные круги на полях украинского Бермудского треугольника. / В. В. Литовка // Всеукраинский научно-познавательный еженедельник «Инопланетянин». – 2014. – № 29 (17.08.2014). – С. 2.

Анотація. Стаття привертає увагу до таємничих та загадкових територій України. Одна з таких ділянок на Сумщині має назву «Український «Бермудський» трикутник». Там і сьогодні відбуваються різноманітні містичні явища.

13. **Литовка В. В.** Космопоиск. Поздравляем Богдана Лопошука. / В. В. Литовка // Всеукраинский научно-познавательный еженедельник «Инопланетянин». – 2014. – № 25 (19.06.2014). – С. 12.

Анотація. В публікації всеукраїнський науково-пізнавальний тижневик знайомить читачів із призером учнівських конкурсів та олімпіад, командиром шкільної науково-пошукової дослідницької групи «Ромни – Космопошук – Екологія» Богданом Лопошуком, учнем 11 класу ЗОШ I-III ступенів № 5 м. Ромни Сумської області.

14. **Литовка В. В.** Курс на європейську інтеграцію через вирішення екологічних проблем. / В. В. Литовка // Сумщина. – 2014. – № 48 (3 грудня 2014 р.). – С. 8.

Анотація. Стаття знайомить читачів з проектом Ради Європи і Європейського Союзу «Смарагдова мережа в Україні» та участю школярів науково-пошукової дослідницької групи «Ромни – Космопошук – Екологія» в цій роботі. Пропонується залучати молодь до справи збереження довкілля.

15. **Литовка В. В.** Природні багатства : зберегти і примножити. / В. В. Литовка // Вісті Роменщини. – 2014. – № 11 (15 березня 2014 р.). – С. 2.

Анотація. Стаття показує значення природних багатств для успішного розвитку України, а також вказує на необхідність збереження довкілля для нащадків. Розкривається роль природно-заповідного фонду.

16. **Литовка В. В.** Смарагдова мережа. Збереження біорізноманіття міжнародного значення : буклет від Ради Європи. / В. В. Литовка // Міністерство екології та природних ресурсів України. – 2014. – 8 с.

Анотація. Агітаційний та просвітницький буклет, виданий Міністерством екології та природних ресурсів за підтримки Європейського Союзу, створено на основі фото та інших матеріалів автора. Буклет знайомить з екологічним проектом Ради Європи «Смарагдова мережа».

17. **Литовка В. В.** Тайна аномальної зони Малая Бугайка. / В. В. Литовка // Всеукраїнський научно-познавательний еженедельник «Инопланетянин». – 2014. – № 42 (16.10.2014). – С. 12.

Анотація. Стаття інформує про загадкові зони України з аномальними властивостями, одна з яких розташована на Роменщині – «Мала Бугайка». Тут таємничі та містичні події тривають і сьогодні.

18. **Литовка В. В.** Хто захистить байбака? / В. В. Литовка // Вісті Роменщини. – 2014. – № 15 (12 квітня 2014р.). – С. 3.

Анотація. Стаття знайомить читача з унікальною колонією бабаків, що на Роменщині, з історією створення тут зоологічного заказника та з проблемами охорони цих рідкісних ссавців.

19. **Литовка В. В.** Шкільний музей Космопоиск поддержат финансово. / В. В. Литовка // Всеукраїнський научно-познавательний еженедельник «Инопланетянин». – 2014. – № 38 (18.09.2014). – С.4.

Стаття розповідає про шкільний музей «Загадкова планета», що розташований в Роменській ЗОШ I-III ступенів № 5 та про фінансову підтримку відділу освіти його роботи для успішного навчання школярів та екологічного виховання.

20. **Литовка В. В.** Экскурсия в музей для детей беженцев. / В. В. Литовка // Всеукраїнський научно-познавательний еженедельник «Инопланетянин». – 2014. – № 34 (21.08.2014). – С. 9.

Анотація. Шкільний музей «Загадкова планета» продовжує проводити екскурсії для школярів та дорослих, зокрема, з метою вивчення таємниць та загадок планети Земля та космосу. Було проведено екскурсії для дітей та дорослих з міст Сєверодонецька, Краматорська, які були евакуйовані подалі від військових дій в м. Ромни, що на Сумщині.

21. **Литовка В. В.** . Методичні рекомендації для впровадження в Україні освітньо-виховної роботи щодо створення Радою Європи Смарагдової мережі. / Успенська В.М. Викладання біології та екології у 2015-2016 навчальному році. Методичні рекомендації вчителям загальноосвітніх навчальних закладів. / Укл. В. М. Успенська. – Суми : РВВ КЗ СОІППО, 2015. – С. 43-45.

Анотація. Україна почала втілювати в життя загальноєвропейські природоохоронні стандарти, приєднавшись до процесу створення

Смарагдової мережі. Щоб впровадження проекту стало ефективним, окрім організаційної, наукової, фінансової складової необхідна й освітня, виховна та інформаційна діяльність. Допомогти в спільній справі зможуть учителі природничих дисциплін. Учителю необхідно володіти мінімумом інформації по СМ, вміти зацікавити дитину досліджувати природу, мати власне бажання зберегти для нащадків рідний край.

22. **Литовка В. В.** Віруси – інформація, що попереджує людство. / В. В. Литовка // Всеукраїнський научно-познавательний еженедельник «Инопланетянин». – 2015. – № 51 (17.12.2015). – С. 16.

Анотація. У зв'язку з епідемією грипу в Україні читачеві пропонується власна гіпотеза автора щодо походження та активності різноманітних вірусних інфекцій. Головною проблемою для людей (з точки зору автора), на прикладі ВІЛ-інфекції, є поступова втрата ними загальнолюдських духовних цінностей та падіння моралі.

23. **Литовка В. В.** Збережімо ґрунти. / В. В. Литовка // Вісті Роменщини. – 2015. – № 20 (16 травня 2015 р.). – С. 4.

Анотація. У статті пропонується школярам та студентам взяти участь в конкурсі малюнків «Збережімо ґрунти» у зв'язку з оголошенням ООН 2015 року – Роком ґрунтів.

24. **Литовка В. В.** Коли земля уходить з під ніг. / В. В. Литовка // Вісті Роменщини. – 2015. – № 4 (24 січня 2015 р.). – С. 2.

Анотація. Стаття написана у зв'язку з оголошенням ООН 2015 року – «Роком ґрунтів». Висвітлено проблему збереження та захисту ґрунтів на прикладі північно-східного регіону Сумщини.

25. **Литовка В. В.** Нічні монстри з чужого світу. / В. В. Литовка // Вісті Роменщини. – 2015. – № 33 (15 серпня 2015 р.). – С. 9.

Анотація. У статті йдеться про існування невідомих для академічної науки таємничих біологічних об'єктів, які проявляють надзвичайні властивості, полюючи вночі на свійських тварин, залишаючись при цьому невразливими, дивуючи та жахаючи пересічних мешканців.

26. **Литовка В. В.** Путешествия в тонкий мир сновидений, или параллельная жизнь в другом измерении. / В. В. Литовка // Всеукраїнський научно-познавательний еженедельник «Инопланетянин». – 2015. – № 4 (22.01.2015). – С. 10.

Анотація. У статті привертається увага до таємниць сну та сновидінь, як до однієї з мало досліджених наукою властивостей людського буття та психічної діяльності. Автор намагається пояснити природу існування «віщих снів».

27. **Литовка В. В.** 2015-й – Рік ґрунтів. / В. В. Литовка // Вісті Роменщини. – 2015. – № 29 (18 липня 2015 р.). – С. 4.

Анотація. Автор статті оголошує конкурс малюнків на тему «Збережімо ґрунти». Акцію присвячено оголошенню ООН (ЮНЕП) 2015 рік – Роком ґрунтів на планеті.

28. **Литовка В. В.** Таємниці музею Смарагдової мережі. / В. В. Литовка // Вісті Роменщини. – 2015. – № 48 (28 листопада 2015 р.). – С. 8.

Анотація. У Роменській ЗОШ-III ступенів № 5 відкрито новий шкільний музейний комплекс Ради Європи «Смарагдова мережа». Створення комплексу присвячено участі України в однойменному міжнародному екологічному проекті «Смарагдова мережа в Україні». На базі музейного комплексу розташований штаб шкільної науково-пошукової дослідницької групи «Ромни – Космопошук – Екологія», навчальний клас-лабораторія біології та екології. Тут проводяться заняття секції «Екологія» МАН, навчальні екскурсії, уроки біології та екології, а також інші заходи.

29. **Петрикеєва М. О.** Кожна нація має неповторні барви [Електронний ресурс] / М. О. Петрикеєва // Відкритий урок : розробки, технології, досвід. – 2014. – № 6. – Режим доступу : <http://osvita.ua/publishing/urok>. – Назва з екрана.

Анотація. Збірник доцільно використовувати на уроках англійської мови та позакласній роботі з предмету (5-11 кл.). Сприяє розвитку пізнавальних інтересів і підвищенню мотивації до вивчення англійської мови, країнознавства Великої Британії.

30. **Троян О. В.** Ми приходимо у світ для любові. Лірика Г. Чубач / О. В. Троян // Все для вчителя. – 2014. – № 19. – С. 133-134.

Анотація. План-конспект уроку розповідає про творчість сучасної української письменниці Г. Чубач. Сприяє виховання почуття краси до рідного краю, природи українського села.

м. СУМИ

1. **Азаренкова А. І.** Виявлення, підтримка та розвиток математичних здібностей школярів / Азаренкова А. І. // Обдарована молодь – успішна держава : матеріали обласної науково-практичної конференції. – Суми : РВВ КЗ СОІППО, 2014. – С. 14-17.

Анотація. У статті розкривається специфіка виявлення та підтримки обдарованого учня, проблеми методики розвитку творчих обдарувань школярів.

2. **Азаренкова А. І.** Залучення учнів до науково-дослідницької діяльності з математики як шлях розвитку творчих здібностей учнів. Актуальні питання природничо-математичної освіти : збірник наукових праць / [А. І. Азаренкова. ред. кол.: О. В. Михайличенко, Г. Ю. Ніколаї, А. А. Сбруєва, О. С. Чашечникова, А. І. Кудренко та ін.]. – Суми : ВВП «Мрія», 2014. – № 3. – С. 101-109.

Анотація. У статті представлено власний досвід роботи, провідна ідея якого полягає у тому, що вчитель головним критерієм успішності при формуванні особистості передбачає не тільки знання, уміння й

навички, але й виховання особистісних якостей, професійної спрямованості, суспільної активності, творчих умінь і здібностей.

3. **Акіменко В. М.** Лікарські кімнатні рослини / В. М. Акіменко // Позашкільна освіта : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2014. – № 4 – С. 26.

Анотація. Описано можливості використання інноваційного підходу педагога до розвитку дослідницьких здібностей учнів, підтримки та стимулювання їх інтелектуального та творчого розвитку. Зміст заняття допоможе колегам організувати дослідну діяльність в позаурочний час.

4. **Веремієнко А. А.** Використання різноманітних форм та методів евристичного навчання на уроках української словесності / Веремієнко А. А. // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. – Суми : СДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – С. 2.

Анотація. У статті досліджено ефективність різноманітних форм та методів евристичного навчання на уроках української мови і літератури.

5. **Веремієнко А. А.** Використання різноманітних форм та методів роботи. Інструментарій для підвищення якості підготовки учнів до ЗНО / А. А. Веремієнко // Українська мова та література. – К. : Шкільний світ. – 2015. – С. 7.

Анотація. У статті вчитель звертає особливу увагу на інноваційний підхід на уроках української словесності, рекомендує використовувати різноманітні форми та методи роботи при підготовці учнів до ЗНО.

6. **Гаврилко В. П.** Мовна компетентність і підвищення грамотності на уроках української словесності - основа формування мовної особистості в системі евристичного навчання / Гаврилко В. П. // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. – Суми : СДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – С. 2.

Анотація. У статті приділено увагу питанню підготовки методичного підґрунтя для вироблення й узагальнення в школярів компетенцій комунікативно виправдано користуватися засобами мови в різних життєвих ситуаціях, що є одним із головних завдань чинних програм з української мови; використовуючи евристичні форми і методи роботи, формувати мовні компетентності учнів.

7. **Гусєва Н. О.** Корекційно-розвивальна робота з дітьми із затримкою психічного розвитку у дошкільному закладі в умовах інклюзії : методичний посібник / Н. О. Гусєва. – Суми, 2015. – 61 с.

Анотація. Методичний посібник подає основну інформацію з питань нормативно-правового забезпечення інклюзивної освіти. Визначення сутності затримки психічного розвитку та особливостей мовленнєвого розвитку таких дітей. Логопедична робота представлена через

використання нетрадиційних логопедичних технологій і рекомендацій батькам та педагогам.

8. Гусєва Н. О. Специфіка організації корекційної допомоги дітям із затримкою психічного розвитку в умовах інклюзії / Н. О. Гусєва // Сучасні проблеми логопедії та реабілітації : матеріали IV Всеукраїнської заочної науково-практичної конференції (Суми, 3 квітня 2015 р.). – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – 237 с.

Анотація. У статті розглядається специфіка організації корекційної допомоги дітям, які мають затримку психічного розвитку. Акцентується увага на можливостях дітей даної категорії виховуватися та навчатися за даним принципом у групах компенсуючого типу для дітей з вадами мовлення масових дошкільних закладів.

9. Єлізаренко О. Г. Впровадження особистісно зорієнтованого навчання в сучасній школі / О. Г. Єлізаренко // Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. – Суми : РВВ КЗ СОІППО, 2014. – С. 5.

Анотація. У статті вчитель розповідає про таку організацію процесу навчання, у якому учню не можливо не брати участь – у колективному, взаємодоповнюючому, заснованому на взаємодії всіх його учасників процесу навчального пізнання.

10. Єлізаренко О. Г. Організація пошуково-дослідницької діяльності школярів у позашкільних закладах / О. Г. Єлізаренко // Теоретико-методичні засади вивчення сучасної фізики та нанотехнологій у загальноосвітніх та вищих навчальних закладах : матеріали I Міжрегіональної науково-методичної конференції. – Суми : СДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – С. 3.

Анотація. У статті розповідається про організацію пошуково-дослідницької діяльності школярів у позашкільних закладах.

11. Єлізаренко О. Г. Сучасні інноваційні технології у навчанні фізики / О. Г. Єлізаренко, Л. І. Коваленко // Теоретико-методичні засади вивчення сучасної фізики та нанотехнологій у загальноосвітніх та вищих навчальних закладах : матеріали I Міжрегіональної науково-методичної конференції. – Суми : СДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – С. 3.

Анотація. У статті розповідається про сучасні інноваційні технології у навчанні фізики.

12. Єлізаренко О. Г. Способи реалізації інтерактивних форм навчання в практиці викладання фізики / О. Г. Єлізаренко // Освітні інновації : філософія, психологія, педагогіка : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції. – Суми : РВВ КЗ СОІППО, 2015. – С. 2.

Анотація. У статті розповідається про способи реалізації інтерактивних форм навчання в практиці викладання фізики.

13. Зеленська Н. М. Дитяча психологічна травма: причини та наслідки / Н. М. Зеленська // Психологічна просвіта : сутність проблеми, перспективи

: матеріали II міжнародного науково-практичного семінару (Суми, 22 жовтня 2015 р.). – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – С.14

Анотація. У статті розглядаються причини виникнення дитячої психологічної травми, види поведінки дорослих які можуть спричинити психологічну травму дитині. А також розглядаються наслідки психологічної травми для дитини.

14. Зеленська Н. М. Вплив рівня психологічної культури педагога на успішність молодших школярів / Н. М. Зеленська // Психологічна культура особистості: сутність, проблеми, перспективи : матеріали III регіонального семінару з міжнародною участю (Суми, 29 квітня 2014 р.). – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка. – 2014. – С. 26.

Анотація. У статті розглядаються проблеми неуспішності молодших школярів, результати психологічних досліджень, форми роботи по підвищенню рівня педагогічної культури педагога.

15. Зиміна Л. О. Реалізація міжпредметних зв'язків математики та інформатики при вивченні теми «Елементи математичної статистики» / Зиміна Л. О. // Наукова діяльність як шлях формування професійних компетенцій майбутнього фахівця : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Суми. 2-3 грудня 2015 р.) : у 2 т. – Суми : ВВП «Мрія», 2015. – С. 116-118.

Анотація. Стаття присвячена проблемі використання міжпредметних зв'язків у навчально-виховному процесі з математики. Розкриті деякі аспекти використання педагогічних програмних засобів на уроках математики.

16. Івашина Н. М. Здоровим бути здорово / Н. М. Івашина // Позашкільна освіта : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 9 – С. 11.

Анотація. У статті на конкретному освітньому проекті з вихованцями школи раннього розвитку дитини «Журавлик» позашкільного навчального закладу розкрито елементи впровадження проектної та інформаційно-комунікаційної технологій під час гурткових занять.

17. Калініченко І. О. Формування навичок здорового способу життя в системі «Учень – вчитель – батьки» / І. О. Калініченко, Г. О. Латіна, Р. В. Замятіна // Практичний посібник. – Суми : Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – 132 с.

Анотація. Посібник містить комплекс практичних рекомендацій щодо організації в навчальному закладі заходів, спрямованих на формування навичок здорового способу життя в системі «Учень – вчитель – батьки». У посібнику узагальнено досвід роботи школи-семінару «Педагогіка здоров'я», що постійно працює на базі кафедри медико-біологічних основ фізичної культури СумДПУ імені А.С.Макаренка. КУ Сумська загальноосвітня школа I-III ступенів №15 імені Дмитра Турбіна протягом декілька років була експериментальним майданчиком

для низки досліджень стану здоров'я учнів та вчителів (в рамках роботи «Школи сприяння здоров'ю»).

18. **Коваленко О. П.** Формування мовних і мовленнєвих компетенцій засобами навчального тексту на уроках української мови в 5-9 класах / О. П. Коваленко // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Суми : СДПУ імені А. С. Макаренка, 2014. – С. 2.

Анотація. У статті вчитель на основі фрагментів уроків розповідає про шляхи формування мовних і мовленнєвих компетенцій засобами навчального тексту на уроках української мови в 5-9 класах.

19. **Крючковенко А. Б.** Можливості психологічної просвіти на уроках світової літератури : збірник «Психологічна просвіта у сучасному суспільстві: методологія, дослід, перспективи» / А. Б. Крючковенко // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Суми : Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2014. – С. 22.

Анотація. У статті на конкретних прикладах розповідається про можливості психологічної просвіти на уроках світової літератури, окреслені завдання психологічної просвіти, які можна реалізовувати на уроках світової літератури.

20. **Лазарєв М. О.** Педагогічне забезпечення самореалізації пізнавально-творчих якостей учнів у евристичному навчанні гуманітарних дисциплін : програма проведення дослідно-експериментальної роботи / М. О. Лазарєв, Л. В. Голуб, Н. М. Синяговська // Відкритий урок : розробки, технології, досвід. – Київ, 2014. – С. 3.

Анотація. У Програмі авторський колектив презентує основні ідеї дослідно-експериментальної роботи в закладі.

21. **Литвиненко О. Г.** Розв'язування задач на рух : урок математики у 3 класі за програмою «Росток» [Електронний ресурс] / О. Г. Литвиненко // Сертифікат № 0127104. – Режим доступу : http://www.yrok.net.ua/load/rozrobki_urokiv/matematika/urok_matematiki_u_3_klasi_za_programoju_rostok_tema_rozv_jazuvannja_zadach_na_rukh/39-1-0-5232. – Назва з екрана.

Анотація. Розробка уроку з математики дає змогу вчителю початкових класів, які працюють за науково-педагогічним проектом «Росток», широко, цікаво, змістовно розкрити тему уроку «Розв'язування задач на рух». Містить низку завдань і вправ з учнівськими нетбуками (в проекті «1 учень – 1 комп'ютер»).

22. **Литвиненко О. Г.** Ділення круглих чисел на одноцифрові : урок математики у 3 класі за програмою «Росток» [Електронний ресурс] / О. Г. Литвиненко // Освітній портал «Урок» тематична група «Розробки уроків» Жовтень 2015 р. – Сертифікат № 0127105. – Режим доступу : http://www.yrok.net.ua/load/rozrobki_urokiv/matematika/dilennja_kruglikh_chisel_na_odnocifrove/39-1-0-5233. – Назва з екрана.

Анотація. Розробка уроку з математики дає змогу вчителю початкових класів, які працюють за науково-педагогічним проектом

«Росток», широко, цікаво, змістовно розкрити тему уроку «Ділення круглих чисел на одноцифрові». Містить низку завдань і вправ з учнівськими нетбуками (в проекті «1 учень – 1 комп'ютер»).

23. Ломенко І. В. Застосування сучасних евристичних технологій на уроках естетичного спрямування у молодшій школі / І. В. Ломенко // Студентська наука – 2015 : збірник студентських наукових статей з проблем педагогіки і психології : у 2 ч. – Суми : Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка. – Ч. 1. – 2015. – С. 103.

Анотація. У статті розглядається сучасні підходи до евристичного навчання як інноваційної технології освіти. Доводиться висока ефективність основних способів евристичної діяльності вчителя і освоєння дітьми вмінь запитальної діяльності, а також висока ефективність дітей при використанні певних евристичних технологій самостійного створення власних запитань до складання описових текстів, а від них, у кінцевому результаті, на уроках естетичного спрямування зображення малюнків чи інших витворів.

24. Ломенко І. В. Діалогова взаємодія учителя та учнів молодшої шкільної ланки / І. В. Ломенко // Дошкільна освіта: від традицій до інновацій : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів, аспірантів молодих науковців (Суми, 24-25 березня 2015 р.). – Суми : Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – С. 121.

Анотація. У статті розглядається позитивний вплив діалогу в навчальній діяльності учнів молодшої шкільної ланки. Доводиться висока ефективність основних способів евристичної діяльності вчителя і освоєння дітьми вмінь запитальної діяльності, а також висока ефективність дітей при використанні певних евристичних технологій самостійного створення власних запитань.

25. Лошкарьова Г. Є. Розвиток обдарованості учнів у процесі науково-дослідницької роботи в школі / Г. Є. Лошкарьова, Н. М. Купреєва // Обдарована молодь – успішна держава : матеріали обласної науково-практичної конференції (Суми, 26 листопада 2014). – Суми : РВВ КЗ СОІППО, 2014. – С. 128-131.

Анотація. У статті розповідається про залучення учнів до науково-дослідницької роботи в закладі, детально описано структуру діяльності та етапи цієї роботи, її результативність.

26. Лузьянова Е. В. Інноваційні методи формування та розвитку усного мовлення у дітей з порушенням слуху / Е. В. Лузьянова // Сучасні проблеми логопедії та реабілітації : матеріали І Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Суми : Видавництво СумДПУ імені А. С.Макаренка, 2014. – 44 с.

Анотація. У статті теоретично обґрунтовані інноваційні методи формування та розвитку усного мовлення у дітей з порушенням слуху.

27. **Луценко Т. І.** Екологічні сходинки : матеріал з досвіду роботи щодо формування природничо-екологічної компетенції дітей старшого дошкільного віку / Т. І. Луценко. – Суми : ФОП С. П. Цьома. – 2015. – 93 с.

Анотація. У посібнику зібрано матеріал по роботі з формування природничо-екологічної компетенції в дітей старшого дошкільного віку групи компенсуючого типу дітей з порушенням мовлення.

28. **Мальонкіна І. О.** Інтегровані види діяльності в евристичному навчанні / І. О. Мальонкіна // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Суми : СДПУ імені А. С. Макаренка, 2014. – С. 2.

Анотація. У статті вчитель розповідає про інтегровані види діяльності, які є важливим напрямком в евристичному навчанні. Принцип інтеграції дає змогу нівелювати деякі «слабкі сторони» предметної системи навчання, подолати розрізненість, фрагментарність у сприйманні, допомагає формуванню в дитини цілісної картини світу, здатності сприймати предмети й явища різнобічно, системно, емоційно. Через інтегровані види діяльності успішно здійснюється розвивальний підхід до евристичного навчання, оскільки учень сам у змозі обирати «опорні» знання з різних предметів з максимальною орієнтацією на суб'єктивний досвід, набутий під впливом, як попереднього навчання, так і широкої взаємодії з довкіллям.

29. **Мірошниченко Т. В.** Психологічний клімат у педагогічному колективі / Т.В. Мірошниченко // Психологічна просвіта : сутність, проблеми, перспективи : збірник матеріалів міжнародного науково-практичного семінару. – Суми : Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – С. 19.

Анотація. У статті поданий матеріал про створення умов для професійної діяльності педагогічних працівників, забезпечення їх високого статусу в суспільстві, що вимагає сьогодні від адміністрації навчального закладу всіх зусиль на реалізацію соціально-психологічних функцій управління, які спрямовані на створення сприятливого соціально-психологічного мікроклімату.

30. **Немченко С. О.** Евристичний метод. Форми евристичного навчання / С. О. Немченко // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. – Суми : СДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – С. 2.

Анотація. У статті теоретично виявлено і шляхом дослідно-експериментальної роботи перевірено ефективність використання евристичної технології в освітньому процесі.

31. **Немцова О. М.** Число 8, цифра 8 : урок математики у 1 класі [Електронний ресурс] / О. М. Немцова // Освітній портал «Урок» тематична група «Розробки уроків». – Жовтень 2015 р. – сертифікат № 0127111. – Режим доступу : http://www.yrok.net.ua/load/rozrobki_urokiv/matematika/chislo_8_cifra_8/39-1-0-5240. – Назва з екрана.

Анотація. Розробка уроку з математики дає змогу вчителю початкових класів, які працюють за науково-педагогічним проектом «Росток», широко, цікаво, змістовно розкрити тему уроку в 1 класі «Число 8, цифра 8». Розробка містить багатий ілюстративний матеріал.

32. Нємцова О. М. Свійські тварини. Турбота людей про них : урок навколишнього світу у 1 класі [Електронний ресурс] / О. М. Нємцова // Сертифікат № 0127110. – Режим доступу : http://www.yrok.net.ua/load/rozrobki_urokiv/prirodoznavstvo/svijski_tvarini_turbota_ljudej_pro_nikh/42-1-0-5239. – Назва з екрана.

Анотація. Ці розробки уроків з математики та навколишнього світу дають змогу вчителю початкових класів, які працюють за науково-педагогічним проектом «Росток» широко, цікаво, змістовно розкрити тему уроку. Містять багатий ілюстративний матеріал, широку низку завдань і вправ. Уроки вчителів Перетятко В. С. та Литвиненко О. Г. передбачають роботу з учнівськими нетбуками (в проекті «1 учень – 1 комп'ютер»).

33. Ніколаєнко Л. І. Модель художньо-естетичного виховання у комунальному закладі Сумський Палац дітей та юнацтва / Л. І. Ніколаєнко, Н. П. Левенець // Моделювання естетичного навчально-виховного процесу у взаємодії загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів : «Взаємодія загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів в естетичному вихованні підлітків» : збірник наукових матеріалів регіонального круглого столу [за заг. ред. к. пед. наук, доцента Л. В. Сєрих] (Суми, 04 листопада 2014 р.). – Суми : РВВ КЗ СОІППО, 2014. – С. 44.

Анотація. У статті подано модель художньо-естетичного виховання у комунальному закладі Сумському Палаці дітей та юнацтва, яка модифікована за А. Сманцером.

34. Охріменко Н. В. Утвердження милосердя, доброти в оповіданні Бориса Грінченка «Украла» / Н. В. Охріменко // Українська література в загальноосвітній школі : науково-методичний журнал. – Київ, 2014. – № 2. – С. 32.

Анотація. У рубриці «Література рідного краю» вміщено розробку уроку української літератури для 6 класу в технології розвитку критичного мислення.

35. Охріменко Н. В. Борис Антоненко-Давидович «Слово матері» / Н. В. Охріменко // Українська література в загальноосвітній школі : науково-методичний журнал. – Київ, 2015. – № 2. – С. 36.

Анотація. У рубриці «Література рідного краю» вміщено розробку уроку української літератури для 9 класу в технології розвитку критичного мислення з інформаційно-комп'ютерним супроводом.

36. **Павленко Л. В.** Збережемо здоров'я разом : виховна година для учнів 3 класу [Електронний ресурс] / Л. В. Павленко // Освітній портал «Урок» тематична група «Виховна робота». – Жовтень 2015 р. – сертифікат № 0127055. – Режим доступу : http://www.yrok.net.ua/load/vikhovna_robota/vchimosja_buti_zdorovim/vikhovna_godina_dlja_uchniv_3_klasu_tema_zberezhemo_zdorov_39_ja_razom/209-1-0-5192. – Назва з екрана.

Анотація. Розробка виховної години дає змогу класному керівнику 1-4 класів підготувати цікаву змістовну виховну годину з теми «Збережемо здоров'я разом», передбачає змістовну роботу в системі «Учень – вчитель – батьки».

37. **Павленко Л. В.** Всі професії важливі – обирай свою : виховна година для учнів 3-4 класу [Електронний ресурс] / Л. В. Павленко // Освітній портал «Урок» тематична група «Виховна робота». – Жовтень 2015 р. – сертифікат № 0127074. – Режим доступу : http://www.yrok.net.ua/load/vikhovna_robota/profesijna_orientacija/vikhovna_godina_dlja_uchniv_3_4_klasiv_tema_vsi_profesiji_vazhlivi_obiraj_svoju/210-1-0-5202. – Назва з екрана.

Анотація. Розробка виховної години дає змогу класному керівнику 1-4 класів підготувати цікаву змістовну виховну годину з теми «Всі професії важливі – обирай свою», передбачає змістовну профорієнтаційну роботу в початковій школі. Розробка містить багатий ілюстративний матеріал.

38. **Панченко О. О.** Евристичний підхід до навчання на уроках іноземної мови / О. О. Панченко // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Суми : СДПУ імені А. С. Макаренка. – 2014. – С. 2.

Анотація. У статті вчитель переконує читача в тому, що евристичне навчання не може повністю замінити традиційне, але використовувати його як додаток до традиційних методів для розвитку творчих здібностей дитини можна і потрібно. Дитині завжди приємно відчувати себе повноправним учасником процесу навчання, коли в нього не намагаються «впихнути» знання насильно, а дають йому отримати їх самостійно, нехай навіть методом проб і помилок. Зрештою, багато великих відкриттів були зроблені абсолютно випадково.

39. **Петренко Т. А.** Формування творчої самореалізації учнів на уроках української мови та літератури в науково-педагогічній концепції евристичного навчання / Т. А. Петренко // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. – Суми : СДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – С. 2.

Анотація. У статті основну увагу приділено евристичному навчанню - оригінальній науково-педагогічній концепції, яка пропонує учням самостійно "відкривати знання", порівнюючи їх із культурно-історичними аналогами, вибудовуючи при цьому індивідуальну траєкторію власної

освіти.

40. Евристичні методи навчання на уроках української мови та літератури / **Н. Ю. Попова** // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. – Суми : СДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – С. 2.

Анотація. У статті розповідається про позитивний вплив розвитку дослідницьких здібностей школярів за допомогою евристичних методів, що виявляється в зростанні гнучкості їхнього мислення, що дає змогу оперативніше відпрацьовувати гіпотези, встановлювати зв'язки, порівнювати, узагальнювати, переконливо відстоювати власну думку. У результаті в учнів з'являється впевненість у своїх знаннях, виникає почуття власної гідності, зростає бажання подолати труднощі, досягти кращого рівня. Особистість школяра розвивається, удосконалюється.

41. **Перетяцько В. С.** Звірі : урок з навколишнього світу [Електронний ресурс] / В. С. Перетяцько // Освітній портал «Урок» тематична група «Розробки уроків». – Жовтень 2015 р. – сертифікат № 0127066. – Режим доступу : http://www.yrok.net.ua/load/rozrobki_urokiv/prirodoznavstvo/urok_z_navkolishnogo_svitu_na_temu_zviri_2_klas/42-1-0-5195. – Назва з екрана.

Анотація. Розробка уроку з навколишнього світу дає змогу вчителю початкових класів, які працюють за науково-педагогічним проектом «Росток», або вчителю природознавства, широко, цікаво, змістовно розкрити тему «Звірі». Розробка містить багатий ілюстративний матеріал, передбачає роботу з учнівськими нетбуками (в проекті «1 учень – 1 комп'ютер»).

42. **Перетяцько В. С.** Додавання і віднімання трицифрових чисел без переходу через розряд : урок з математики [Електронний ресурс] / В. С. Перетяцько // Освітній портал «Урок» тематична група «Розробки уроків». – Жовтень 2015 р. – сертифікат № 0127065. – Режим доступу : http://www.yrok.net.ua/load/rozrobki_urokiv/matematika/dodavannja_i_vidniman_nja_tricifrovikh_chisel_bez_perehodu_cherez_rozriad_2_klas/39-1-0-5194. – Назва з екрана.

Анотація. Розробка уроку з математики дає змогу вчителю початкових класів, які працюють за науково-педагогічним проектом «Росток», широко, цікаво, змістовно розкрити тему уроку «Додавання і віднімання трицифрових чисел без переходу через розряд». Містить низку завдань і вправ з учнівськими нетбуками (в проекті «1 учень – 1 комп'ютер»).

43. **Рудецька А. В.** Дистанційне навчання англійської мови / А. В. Рудецька, В. Л. Кобець // Можливості електронних засобів та дистанційних технологій навчання для дітей, які перебувають на достроковому лікуванні : збірник матеріалів міської конференції. – Суми, 2014. – С. 20.

Анотація. У статті поданий матеріал про можливості викладання англійської мови за допомогою комп'ютерних технологій, можливості дистанційного курсу навчання.

44. Сенчуріна Л. Є. Символізм та імпресіонізм як літературні напрями / Л. Є. Сенчуріна // Зарубіжна література : науково-методична газета. – К. : Шкільний світ. – № 3. – 2014. – С. 12-14.

Анотація. Даний урок висвітлює основні аспекти літературних напрямів поезії XIX ст., допомагає зрозуміти особливості символізму та імпресіонізму. Матеріал передбачає наявність мультимедійного обладнання.

45. Стеблянко Л. М. Формування природничої компетентності дітей старшого дошкільного віку в процесі ознайомлення з рослинним і тваринним світом Сумщини / Стеблянко Л. М. // Екологічне виховання : посібник. Вип. 1.– Суми, 2014. – С. 5.

Анотація. У статті аналізуються проблеми екологічного виховання дошкільників, пропонуються практичні рекомендації педагогам і батькам на тему формування природничої компетентності дітей старшого дошкільного віку. Як додатки до теоретичних міркувань подані різноманітні практичні матеріали: перспективне планування різних форм організованої навчально-пізнавальної діяльності, добірка дидактичних ігор екологічної спрямованості, інформативний матеріал педагогічної просвіти для батьків тощо.

46. Синяговська Н. М. Оптимізація евристичного навчання / Н. М. Синяговська // Відкритий урок : розробки, технології, досвід. – Київ, 2014. – С. 2.

Анотація. У статті проаналізовано шляхи самореалізації пізнавально-творчих якостей учнів у процесі евристичного навчання, результативність науково-дослідної експериментальної роботи «Педагогічне забезпечення самореалізації пізнавально-творчих якостей учнів у процесі евристичного навчання гуманітарних дисциплін».

47. Синяговська Н. М. Евристична освіта сьогодні – оптимальний шлях забезпечення духовної і творчої самореалізації особистості вчителя, учня / Н. М. Синяговська // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Суми : СДПУ імені А. С. Макаренка, 2014. – С. 3.

Анотація. У статті проаналізовано шляхи самореалізації пізнавально-творчих якостей учнів у процесі евристичного навчання, результативність науково-дослідної експериментальної роботи «Педагогічне забезпечення самореалізації пізнавально-творчих якостей учнів у процесі евристичного навчання гуманітарних дисциплін».

Отримані результати експерименту підтвердили гіпотезу, що використання запропонованої технології евристичного навчання позитивно вплинуло на формування пізнавально-творчих якостей учнів гуманітарних дисциплін, відбулися прогресивні зміни рівня сформованості пізнавального інтересу молодших школярів.

Дані експериментального дослідження дають змогу стверджувати, що евристична освіта сьогодні – це оптимальний шлях забезпечення духовної і творчої самореалізації особистості вчителя, учня.

48. **Синяговська Н. М.** Модернізація змісту, методів, форм методичної роботи на діагностичній основі як умова розвитку професійної компетентності педагогів / Н. М. Синяговська // Відкритий урок : розробки, технології, досвід. – К. : Видавництво «Плеяда». – 2014. – С. 5.

Анотація. У статті заступник директора з навчально-виховної роботи ділиться досвідом з питань дослідно-експериментальної роботи в закладі.

49. **Синяговська Н. М.** Шляхи самореалізації пізнавально-творчих якостей учнів у процесі евристичного навчання гуманітарних дисциплін / Н. М. Синяговська // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю. – Суми : СДПУ імені А. С.Макаренка, 2015. – С. 4.

Анотація. У статті проаналізовано шляхи самореалізації пізнавально-творчих якостей учнів у процесі евристичного навчання, результативність науково-дослідної експериментальної роботи «Педагогічне забезпечення самореалізації пізнавально-творчих якостей учнів у процесі евристичного навчання гуманітарних дисциплін».

50. **Чешенко С. В.** Прийоми привабливості. Самопрезентація : розробка уроку з психології / С. В. Чешенко. / Уроки з підприємницьким тлом: Навчальні матеріали [за заг. ред. Е. Бобінської, Р. Шияна, М. Товкало]. – Варшава : Сова. – 2014. – 347 с.

Анотація. Розробка уроку з психології з підприємницьким тлом, метою якого є розвиток підприємницької компетентності учнів, формування умінь спілкування та самопрезентації в професійній діяльності.

51. **Чирка В. В.** Інтерактивні технології та їх застосування в навчально-виховному процесі [Електронний ресурс] / В. В. Чирка // Учительський журнал он-лайн видавничої групи «Основа» з 06.10.2015 року. – Режим доступу : <http://teacherjournal.in.ua/shkilni-predmeti /mladshaya-shkola/1511-vika>. – Назва з екрана.

Анотація. У статті проводиться коротке ознайомлення з сучасними інтерактивними технологіями та критерії готовності сучасного вчителя до інноваційної освітньої діяльності в початкових класах.

52. **Чуднівець О. Ф.** Застосування технології розвитку критичного мислення на уроках української мови та літератури / О. Ф. Чуднівець // Психологічна просвіта: сутність, проблеми, перспективи : збірник матеріалів міжнародного науково-практичного семінару – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – С. 64.

Анотація. У статті поданий матеріал про використання технології «Критичного мислення» на уроках української мови та літератури.

53. **Шкрябинець І. М.** Літні завдання як приклад використання практично-орієнтованих проектів при викладанні біології / І. М. Шкрябинець // Біологія. – К. : Шкільний світ. – 2014. – № 6. – С. 7-8.

Анотація. У статті надаються методичні рекомендації з практичного використання методу проектів при виконанні літніх завдань з біології.

54. **Ширшонкова О. В.** Здоров'я дітей – здоров'я нації / О. В. Ширшонкова // Позашкільна освіта: науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 6 – С. 36.

Анотація. Розкрито засоби упровадження інноваційних педагогічних технологій, спрямованих на особистість дитини, розвиток її здібностей, задоволення інтересів і потреб у самовизначенні. Висвітлено цікавий, змістовний матеріал, який містить науково-педагогічний досвід формування здоров'язбережувальної компетентності в учнів середнього шкільного віку.

55. **Ярмак В. В.** Аналіз складових елементів малої букви т. Порівняння малих букв т, п і р. Письмо малої букви т. Письмо складів і слів з буквою т. Виділення зайвої букви з групи букв : розробка уроку з письма у 1 класі [Електронний ресурс] / В. В. Ярмак // Учительський журнал он-лайн видавничої групи «Основа» з 29.11.2015 року. – Режим доступу : <http://teacherjournal.in.ua/shkilni-predmeti/ukrajinska/2654-rozrobka-uroku>. – Назва з екрана.

Анотація. Урок-подорож з письма спрямований на формування в учнів навичок письма малої літери т, поєднання її у складах, словах. Урок проведений на основі міжпредметних зв'язків (основи здоров'я).

м. ШОСТКА

1. **Андрущенко Н. М.** Інноваційна модель учнівського самоврядування «Гетьманська республіка». Первоклашек посвятили в козачата / Н. М. Андрущенко // Обласний інформаційно-аналітичний щотижневик «Перекресток». – Шостка, 2014. – № 42/817. – С. 6.

Анотація. У статті розповідається про новітню модель учнівського самоврядування «Гетьманська республіка», а саме як першокласників приймали в козачата.

2. **Барановська Н. А.** Ознайомлення з предметом «Математика», підручником, зошитом, приладдям. Розміщення предметів у просторі. Лічба : урок математики в 1 класі [Електронний ресурс] / Н. А. Барановська // Учительський журнал-он-лайн видавнича група «Основа». – Сертифікат ПН № 010603 від 29.11.2014. – Режим доступу : <http://teacherjournal.com.ua/shkola/pochatkove-navchannya-ta-vixovannya/20366-oznajomlennya-z-predmetom-lmatematikar-pdruchnikom-zoshitom-priladdyam-rozmshhennya-predmetv-u-prost.html> . – Назва з екрана.

Анотація. У розробці уроку використано ІКТ (мультимедійна презентація), прийоми педтехнології «Створення ситуації успіху» (неочікувана та очікувана радість - через ігрову діяльність першокласників).

3. **Бондар Г. М.** Розв'язування трикутників : урок-проект / Г. М. Бондар // Математика в сучасній школі : науково-методичний журнал. – К. : Видавництво «Педагогічна преса». – 2014.– С. 21.

Анотація. В конспекті уроку подано проект на тему «Трикутники в житті людини» за програмою Intel® «Навчання для майбутнього». Урок супроводжується електронними продуктами: презентаціями, буклетами.

4. **Гутак І. О.** Гідроген. Водень. Елементи VII –А групи (Галогени) 10 клас. Профільний рівень [Електронний ресурс] / І. О. Гутак // Учительський журнал он-лайн видавнича група «Основа». – Сертифікат ХІМ №01093917 від 18.07.2015. – Режим доступу : <http://teacherjournal.in.ua/>. – Назва з екрана.

Анотація. В публікації наведений конспект уроку та презентація з теми «Водень. Елементи VII –А групи(Галогени)». 10 клас. Профільний рівень. Урок побудований на використанні технологій розвитку критичного мислення та інформаційно-комунікативних технологій. Наданий матеріал надасть допомогу вчителям хімії в проведенні узагальнюючого уроку з теми «Галогени».

5. **Крутова-Оникієнко О. О.** Застосування технології змішаного навчання на уроках хімії / О. О. Крутова-Оникієнко // Заступник директора школи : науково-методичний журнал. – К. : МЦФЕР-Україна. – № 8. – 2015. – С. 55.

Анотація. У статті розповідається про досвід вчителя щодо застосування технології змішаного навчання на уроках хімії для ефективного передання учням знань завдяки комбінуванню низки інструментів навчання.

6. Павленко Н. В. Розміщення предметів у просторі. Лічба : урок математики в 1 класі [Електронний ресурс] / Н. В. Павленко // Учительський журнал-он-лайн видавнича група «Основа». – Сертифікат ВС № 010596 від 29.11.2014. – Режим доступу : <http://teacherjournal.com.ua/shkola/pochatkove-navchannya-ta-vixovannya/20368-rozmshhennya-predmetv-u-prostor-lchba.html>. – Назва з екрана.

Анотація. У розробці уроку використано ІКТ (мультимедійна презентація), прийоми педтехнології «Створення ситуації успіху» (неочікувана та колективна радість - через ігрову діяльність першокласників).

7. Сапегіна В. А. Останній листок» «Треба прагнути бути людиною... : урок з вивчення новели О. Генрі / В. А. Сапегіна // Зарубіжна література в школах України. – К. : Антросвіт. – № 6. – 2015. – С. 21-24.

Анотація. У розробці уроку використано ІКТ (мультимедійна презентація, відеофрагменти), елементи технології критичного мислення (дослідницька робота) та «Створення ситуації успіху» (колективна радість – написання фанфіку до твору; передбачувана радість – інтерв'ю з письменником, розмова з персонажем твору)

8. Таранова Т. Ю. Про деякі задачі ДПА та визначення одиниці сили струму один Ампер / Т. Ю. Таранова // Фізика в школах України : науково-методичний журнал. – Х. : Видавнича група «Основа». – 2015. – № 7-8. – С. 17-20.

Анотація. У статті розбираються задачі зі збірника задач для ДПА (за редакцією Непорожньої), в яких умова сформульована некоректно. Для оцих задач запропоновано коректне формулювання умов. Також розбирається означення одиниці сили струму 1А, яке у шкільних підручниках дається некоректно.

9. Целевич М. А. Порядкова лічба. Ознаки предметів, пов'язані з поняттям величини : урок математики в 1 класі [Електронний ресурс] / М. А. Целевич // Учительський журнал-он-лайн видавнича група «Основа». – Сертифікат ПН № 01092995 від 15.01.2015. – Режим доступу : <http://teacherjournal.com.ua/home/27699-poryadkova-lchba-oznaki-predmetv-povyazan-z-ponyattam-velichini.html>. – Назва з екрана.

Анотація. У розробці уроку використано ІКТ (мультимедійна презентація), прийоми педтехнології «Створення ситуації успіху» (неочікувана та колективна радість - через ігрову діяльність першокласників).

10. Шестопап О. М. Інтелектуальна гра «Brain –Ring» (для учнів 9 – 11 класів) [Електронний ресурс] / О. М. Шестопап // Учительський журнал

он-лайн видавнича група «Основа». – 6 січня 2016 р. – Режим доступу : <http://teacherjournal.in.ua/shkilni-predmeti/anglijskij?start=130>. – Назва з екрана.

Анотація. Захід спрямований на підвищення загального культурного рівня учнів.

11. **Шляхецька І. П.** Формування креативного мислення молодших школярів засобами організації позакласної роботи з математики [Електронний ресурс] / І. П. Шляхецька // Веб-сайт видавництва «Osvita.ua» та журнал Відкритий урок : розробки, технології, досвід – № 07-08. – 2014. – http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/41961/.

Анотація. Матеріали узагальненого досвіду роботи вчителя на заявлену тему, об'єктом якого є реалізація ідеї систематизованої підтримки обдарованих учнів початкової школи - технології розвитку креативного мислення молодших школярів.

**Анотований каталог
публікацій інноваційної діяльності
та дослідно-експериментальної роботи
педагогічних працівників Сумської області
за 2014-2015 н.р.**

Здано в набір 5.05.2016
Підписано до друку 16.05.2016
Формат 60x84/16
Гарнітура Arial

НВВ КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти.
м. Суми, вул. Римського-Корсакова, 5. Тел.: 8(0542) 33-40-67